

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și insertiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nou abonament

deschidem cu 1 Ianuarie v. 1910 la ziarul

„Telegraful Român“

cu prețurile indicate în fruntea foii, anume:

pe un an 16 coroane,
pe șase luni 8 coroane,
pe trei luni 4 coroane.

Rugăm pe vechii noștri abonați, se binevoiască ași renoi din vreme abonamentul, stăruiind totodată pentru lățirea ziarului nostru în cercul amicilor și cunoscuților lor.

Abonamentele se fac prin mandat postal, trimițându-se prețul înainte. Numele abonatului, împreună cu locuința și posta ultimă, să se scrie corect și legibil, pentru ca la postă să nu se facă greșeli. Bani de abonament se trimit Administrației tipografiei arhidiecezane în Sibiu (Nagyszeben), strada Măcelarilor, Nr. 45.

Administrația.

Nr. 13,900 Pres.

IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al bisericii ortodoxe în Transilvania și mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Iubitului cler și popor din arhidieceza noastră Transilvană, dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos iar dela noi arhieriască binecuvântare.

„Nașterea ta Christoase Dumnezeu nostru a răsărit lumii lumina cunoștinții“.

Dacă ne-am întrunit acum, în număr așa mare, aici în casa Domnului, am făcut aceasta, să sărbăim și noi, ca și ceilalți creștini din lumea mare, amintirea evenimentului celui mare și minunat al nașterii Domnului nostru Iisus Christos, întâmplat înainte cu 1909 de ani.

Pentru a cunoaște cât mai bine însemnătatea cea mare a nașterii Domnului, de lipsă este să ne reamintim, iubitorilor, cât de tristă și dureroasă eră soarta oamenilor înainte de nașterea Domnului, și adică, cum omul făcut de Dumnezeu, de cea mai aleasă făptură, spre bine și fericire, în urma păcatului și a întunecării minții prin păcat, în străinându-se dela Dumnezeu, deveni cea mai nefericită ființă; cum omul nu-și mai cunoștea marea sa chemare; nu mai cunoștea pre adevăratul Dumnezeu, nici se mai închina Lui, ci la idoli, chipuri cioplite, la soare, lună și stele, și la alte tăpturi neisuflete.

Cum cei slabi devenira robi ai celor mai tari, și cum cei tari priveau și vindeau pre cei slabi, ca pe orice marfă de preț, despărțind pre soții de soții, pre părinți de fii, și pre fii de părinți.

În asemenea stare tristă și dureroasă au fost oamenii, până când prea bunul Dumnezeu, în nemărginita sa îndurare, a trimis în lume pre unul născut Fiul său, Domnul nostru Iisus Christos, „carele pentru

noi oamenii și a noastră mântuire s'a pogorit din ceriu, și s'a întrupat dela Duhul sfânt și din Maria fecioară și s'a făcut om“, ea să ne mântue pre noi oamenii de întunecul și osândă păcatului, să ne învețe cunoștința adevăratului Dumnezeu, și să ne facă iarăși fii și moșteni ai lui Dumnezeu, precum ne spune și sfântul Apostol Pavel prin cuvintele: „că nu mai suntem robi, ci fii și moștenitori ai dărilor dumnezești“, și așa să ne ridice din starea cea tristă și dureroasă iarăși la fericirea cea dintâi.

Iată dar, iubitorilor, însemnătatea cea mare a nașterii Domnului, iată motivul pentru care s'au bucurat de nașterea Domnului, nu numai oamenii pre pământ, ci și ingerii în ceriu, cântând: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pre pământ pace și între oameni bunăvoință“; iată pentru ce ne-am întrunit și noi acum aici în casa Domnului, nu numai să ne închinăm și să ne bucurăm Domnului, dar și să mulțămim prea bunului Dumnezeu, din tot sufletul nostru, și pentru aceasta mare și nemărginită îndurare spre noi.

Când sfânta maica biserică a așezat aceste sfinte sărbători, întru amintirea nașterii Domnului, n'a făcut aceasta numai ca să mulțămim lui Dumnezeu și pentru cea nemărginită îndurare; nu numai să prăznuim și să ne bucurăm; ci și pentru ca și din aceasta sărbătoare să luăm niște învățături mari, bune și folositoare.

A voit sfânta maica biserică să învățăm, iubitorilor, cât de amar se răsbună păcatul, cum întunecă el mintea și cunoștința omului, și cum mintea și cunoștința întunecate împing pe oameni la felurile rele, și prin acestea și la lipsă, la slugărnicie, la amar și la alte asemenea nefericiri sufletești și trupești.

Să învățăm, iubitorilor, cât de fericitoare este ferirea de păcate, căci prin aceea ni-se luminează mintea și cunoștința, și că numai prin minte și cunoștință luminată ajungem a ne cunoaște marea chemare orânduită de Dumnezeu, ajungem a cunoaște pre adevăratul Dumnezeu, și a împlini voia lui, ca să ne îplinească și El cererile noastre de bine și fericire.

Să învățăm, iubitorilor, cum ceie nu-și luminează mintea și cunoștința ajung în slujba și în stăpânirea celor luminați, precum ne spune aceasta și sfânta scriptură prin cuvintele: „Fiind înțelept sau luminat pre cel neînțelept slugă îl va aveă“. Deci fericite de oamenii cari se silesc la învățătură, și vai și amar de ceie desconsideră învățătura, căci aceștia vor aveă zile tot mai grele. De aceea și venirea Domnului nostru Iisus Christos în lume, pe lângă mântuirea de păcat, ne-a mai adus și lumina cunoștinții pre care ne-o întonează și troparul acestor sărbători prin cuvintele: „Nașterea Ta Christoase Dumnezeul nostru a răsărit lumii lumina cunoștinții“.

Pentru a înțelege și mai bine marea și neapărata trebuință a luminării și a învățaturii, vă voi mai aminti, iubitorilor, cece în toate zi-

lele se petrece și înaintea ochilor noștri, că în lume decurge de veci o mare luptă a vieții, sau de existență, izvorită din simțul de conservare. Cred că veți fi observat și voi, cum fiecare om tinde a cuprinde tot mai mult teren de înaintare, pentru a ajunge tot la mai multă vază, cinste și bunăstare, decât altul. Cred să fi observat și voi, că acea luptă decurge, nu numai între om și om, ci chiar și între frații de un tată și de o mamă, și tot asemenea și între popoară și națiuni.

Deasemenea cred, că n'am lipsă a vă spune, că acea luptă se poartă cu armele învățaturii, ale minții luminate, și tot așa cred că n'am lipsă a vă mai spune, că luptaciul cel într'armat cu amintitele arme învinge, supune și cucerește pre cel neîntr'armat cu aceleași arme. De unde urmează, că dacă voim și noi să nu fim învinși și cuceriți de alții, ori cu alte cuvinte, dacă voim să putem învinge și noi greutățile vieții și să ajungem la tot mai multă vază, cinste și bunăstare în aceasta lume, cu al cărui ajutor să ne câștigăm și fericirea din cealaltă lume: atunci să ne într'armăm și noi, tot mai mult, cu armele învățaturii și ale minții luminate.

Să nu ne amăgim a crede acelor cari zic: cum au trăit bătrânii noștri, fără învățătură, vom trăi și noi, pentru că nici cei ce vorbesc așa nu mai trăiesc ca bătrânii, nici ei înșiși nu se mai mulțumesc cu traiul cel cumpătat, nici cu îmbrăcămintea cea modestă de odinioară, a bătrânilor. Nici ei, nici familiile lor, nu mai poartă îmbrăcăminte trainică făcută în casele lor, ci și ei înșiși lăcomesc la traiu mai bun și la haine cumpărate dela alții, cu bani greu muncii. Apoi în vremile bătrânilor nici dările, de tot felul, nu erau așa de multe, ca și în zilele noastre.

Cât de mult s'au schimbat împrejurările din timpurile mai vechi, veți înțelege și dacă vă voi mai aminti, că bătrânii nu cunoșteau nici călătoria cu aburul, sau cu calea ferată, nici scrierea și nici vorbirea prin drot, prin telegraf și telefon, cum se întâmplă în timpul nostru. Acestea și multe alte asemenea împrejurări schimbate pretind, iubitorilor, tot mai multă înaintare dela toți oamenii, cari doresc zile mai bune, — iar asemenea înaintare se poate ajunge numai prin carte sau învățătură întemeiată pe credința în Dumnezeu.

Astfel fiind, să nu ne tot plângem, unii de greutăți și năcazuri, alții de lipsă și amar, ci dacă dorim a ne mântui de asemenea rele și a ajunge soarte tot mai bună, să îmbrățișăm și noi, cu mai mare silință, cartea sau învățătura, mai ales însă tineretul nostru, care, după voia lui Dumnezeu, va trăi și preste 50—60 de ani, când alte timpuri vor fi. De vom face așa, acel tineret ne va binecuvânta, iar de nu vom face așa, acel tineret ne va osândi și în morminte.

Așa fac aceasta, iubitorilor, toate celelalte popoară mai înaintate,

iar dacă vom cerceta cum s'au luminat acele popoară vom afla, că numai prin cele două așezăminte sfinte, prin biserică și școală au ajuns la luminare, vom afla că de aceea toate acelea popoară susțin cu mari jertfe tot felul de școale și biserici, cari de cari mai frumoase și preoți tot mai vrednici, vom afla apoi, cum acele jertfe pentru biserici și școale au ridicat pe acele popoară la vază, cinste și bunăstare, prin cari pot ajunge mai ușor și fericirea cea vecinică.

Din acestea urmează, iubitorilor, că dacă dorim și noi viitor mai bun, dacă dorim a nu mai rămâne în urma altora, — atunci să sprjinim și noi, din toate puterile, cele două așezăminte sfinte, bisericile și școalele noastre, pentru ca ele să ne lumineze și nouă adevărata cale tot la mai multă învățătură și lumină, și pentru ca într'armați cu armele învățaturii și ale luminii să putem suportă, cu bun succes, lupta de existență și să ajungem soarte tot mai bună.

Nu mai învățătura din școală și biserică a stărnit și stărnește, iubitorilor, în toate popoarele dorul de a-și îmbogăți tot mai mult cunoștințele, numai învățătura din biserică și școală a îndemnat pre popoarele mai înaintate de a ține în casele lor, — pre lângă sfânta biblie — și alte cărți bune și folositoare, iar dacă asemenea cărți nu lipsesc din casele altor popoară, atunci nu este iertat să lipsească nici din casele noastre.

Să ne procurăm deci și să avem și noi în casele noastre, încât n'am putea aveă toți sfânta biblie, măcar cărți de rugăciune, cari să ne întărească tot mai mult în credința și iubirea de Dumnezeu și de aproapele și să ne îndemne și la fapte bune. Dar pre lângă acelea să nu lipsească din casele noastre nici alte cărți, cari să ne învețe cele de lipsă și la trebuințele vieții noastre pământești, fiind adevărat, că orice carte bună în casa omului este ca și un învățător, sau un dascăl bun, carele învață și luminează pe toți cei din casă.

Cetirea unor asemenea cărți, în Dumineci, în sărbători, și în alt timp liber, mai are și acel folos, că reține pe om dela cercetarea virturilor și altor petreceri costisitoare și păgubitoare.

Dacă careva dintre voi n'ar ști alege și procura asemenea cărți bune, la dorința aceluia cu mare bunăvoință i-le va procura însuși preotul lui.

Deci puneți aceste învățături arhieresti la inima voastră și urmați-le cu bunăvoință, pentru ca însoțite și de ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu să ajungeți zile tot mai bune, cari să vă aducă bucurie, nu numai la asemenea sărbători, ci și în celelalte zile ale vieții voastre.

După cari poftindu-vă, ca aceste sfinte sărbători, precum și cele apropiate ale anului nou, și ale botezului Domnului, să le petreceți în pace, sănătate și mulțămire, a-

cum și întru mulți ani fericiți, cu binecuvântare arhierescă am rămas Sibiu, la sărbătorile nașterii Domnului din 1909

Al vostru tuturor
de tot binele voitor

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Din trecutul politic al Cehilor.

Sub Ferdinand II vechea constituție a Boemiei a fost desființată și statul boem a fost prefăcut din stat constituțional în stat monarhic, dar mai ales *catolic*, ne mai tolerându-se în el o altă confesiune, decât numai cea catolică. Pentru a fi întărită confesiunea aceasta au fost aduși în țară multe mii de coloniști nemți, mai ales industriași, cari au fost provezuți cu privilegii mari, și cari au întărit elementul german în mare măsură. De atunci s'a început deci germanizarea Boemiei, lucru care mergea cu atât mai ușor, cu cât Boemia, fiind vecină cu Germania, cultura, și cu ea limba germană, trecea de aci cu ușurință în Boemia.

O mică îndreptare de lucruri în favorul Cehilor a urmat sub Iosif II. Dar după moartea acestuia regimul cel mai aspru absolutistic și polițienesc a fost introdus în Boemia, așa, că Cehii nu se mai puteau cugeta la nici o mișcare de natură de a scutura prin ea jugul domniei streine. Nemții ajunseră deasupra, stăpâni pe întreaga țară. Un mare noroc au avut însă totuși Cehii, anume, că aveau aristocrație, care nu s'a lăpădat de popor, cum s'a lăpădat în vremile vechi aristocrația română de poporul nostru. Dar mai ales norocul, că pe lângă tot regimul absolutistic, în mod atât de rigoros exerciat din partea guvernului central dela Viena, poporul ceh nu a fost oprit și împedat să-și înființeze școale și să-și câștige în ele învățătura; ba a fost ajutat în nisuițele acestea ale sale din partea guvernului, care însuși a înființat școale și a silit poporul să-și trimită copiii la școală. Nu au fost oprite ori împedate Cehii nici pe terenul comercial și industrial, ba și aci au fost ajutați și încurajați din partea statului și a organelor sale. În funcțiuni publice încă au fost așezați și Cehii, iar în armată regimentele recrutate de pe teritoriul Boemiei aveau ofițeri numeroși de naționalitate cehă. În felul acesta Cehii și-au înmulțit inteligența, pentru că nici dela militari, nici dela funcționari civili, nu cerea nime să-și

denege naționalitatea, și și-au creat și o puternică clasă burgheză, comercianți și industriași având din abundență. Au îmbrățișat știința și artele, și au ținut pas în toată privința cu Nemții, cari îi stăpâneau. Evenimentele dela 1848 au găsit pe Cehi destul de tari, pentru a-și putea formula un program politic de înțelesul, ca vechea constituție a Boemii să fie redată țării, restituindu-se toate drepturile politice naționale pe cari le-a avut poporul ceh. Nemții au căutat însă se provoace turburare, ceea ce le-a succedat, pentru că congresul slav, convocat la Praga, s'a terminat cu un conflict născut între popor și armată, cu un războiu formal, încheiat în 15 Iunie 1848 cu bombardarea capitalei din Boemia din partea miliției și cu dizolvarea congresului. Ura dintre Nemții și Cehii din Boemia a crescut mereu de atunci încolo, iar Cehii pretindeau mereu în programele lor politice: Naționalizarea, mai corect: Cehizarea Boemiei, și restaurarea Coroanei boeme, ca înainte de 1620.

La anul 1861 Cehii au avut majoritatea în dieta provincială din Praga, și au făcut încercări de a se modifica legea electorală din vigoare, care era pentru ei foarte nefavorabilă. Au trimis deputați și la senatul imperial dela Viena, dar văzând cum e aci situația, oamenii lor s'au retras, după ce au înaintat un protest bine motivat, și au început așa numita *resistență pasivă* față de guvernul dela Viena. În declarațiunile lor făcute la diferite ocazii au spus, că ei se supun legilor ce se vor crea, ori au fost create, de ei fără ei, însă nu de voie, ci din necesitate; dar când li se va da ocaziunea și vor putea, le vor anula pe toate și vor aduce altele, corespunzătoare trebuințelor și drepturilor poporului ceh. Pasivitatea inaugurată din partea lor a fost observată cu strictețe. Cehii au trimis deputați la senatul central dela Viena, dar acestia nu au intrat în senat, ori au intrat, numai pentru a-și prezenta protestul, — apoi au părăsit senatul. Șasesprezece ani au făcut Cehii politica aceasta de pasivitate, cu o perseverență și solidaritate vrednică de laudă. Dela calea lor, dictată mai ales de sistemul dualistic ce s'a introdus în monarhie, nu a fost în stare să-i abată nici terorismul, nici intrigile Nemților, ci ei țineau cu sfințenie la sfatul dat din partea marelui lor istoriograf și politician Francisc Palacky, ca să aștepte cu răbdare până se scurge și slăbește torentul dualistic, ca apoi lumina cea adevărată

se poată străbate departe, până la cele mai înalte regiuni, până la tron.

În cursul anilor s'a format din elementele mai tinere *partidul activist* ceh, care însă nu punea bețe în roatele pasiviștilor. Disciplina era mare la Cehi. Ei participau la alegeri, mergeau la urnă și-și dădeau voturile pentru oamenii lor, cari însă nu intrau, nici în senatul central, și nici în dieta lor provincială, ci la începutul fiecărei sesiuni parlamentare înaintau protest și declara, că ei nu-și vor esecia drepturile legate de mandatele lor, și astfel majoritatea populației din Boemia nu era reprezentată în dieta din Praga și nici în senatul dela Viena.

Așa au mers lucrurile până la anul 1878, când apoi partidul tinerilor cehi, al *activiștilor*, a ajuns la majoritate și în bună înțelegere cu partidul pasiviștilor s'a schimbat tactica și s'a decis intrarea în luptele parlamentare. Deputații cehi au intrat în anul acesta în dieta provincială din Praga și în prima ședință au cerut o declarație, în care provocându-se la protestele, declarațiunile și rezervele din trecut, spun, că ei intră acum în dietă ca opoziție, dar opoziție *loială față de Coroană*, și numai în scopul de a mai încerca odată împăcarea cu Nemții, adversarii lor politici. Intrarea în parlament și-au făcut-o însă prezentă dela reforma electorală și restabilirea autonomiei provinciale. Au mai cerut apoi Cehii, în o nouă adresă cetită în dieta lor, ca Coroana să numească un nou guvern, care să inițieze împăcarea între Cehi și Germani, după ce Cehii nu aveau în guvernul de atunci nici cea mai mică încredere. De atunci Cehii au ramas tot pe lângă politica de *activitate*, cu care au ajuns la rezultatele multămitoare de astăzi, când sunt pe cale de a avea tot ce au dorit atâtea amar de vreme, căci sunt reprezentați, până și în ministeriu, cu doi membri.

Am făcut aceasta scurtă eseu a fazelor prin cari au trecut Cehii până au ajuns la situația favorabilă de astăzi, pentru că se vadă și se înțelege aceia dintre ai noștri, cari ar dori se ne asemene și pe noi cu Cehii, că noi nu suntem ca Cehii, pentru că ne lipsește aristocrația, pe care o au și au avut-o Cehii, ne lipsește burghezimea pe care o au ei, ne lipsește cultura lor, ne lipsește orașele lor, ne lipsește multe de toate. Dar mai ales pentru că să se vadă, că nici la Cehii cari au toate lucrurile acestea pe cari noi nu le avem, schimbarea si-

tuației nu s'a făcut de azi pe mâine, peste noapte, ci după lungi și neîntrerupte lupte. Deci întâi de toate răbdare, apoi cultură și bunăstare, și în urmă bunăînțelegere, și toate se pot face!

Ziua Nașterii Domnului.

Sub impresiunea cântărilor înveselitoare dela sfânta slujbă, mintea mi se varsă în râuri de gândiri evlavioase, cari mă transpun cu sufletul în lumea cea din vremea Nașterii lui Cristos. O vad ochi sufletului meu nerăbdătoare, așteptând pe cineva fără zăbavă. O vad aruncată în halul desnădejdiei nefericite. Intunerecul nopții iernatice o stăpânește cu umbrele negre ce i-au întunecat sufletul. Inghetul inimii o torturează. O! tu fata Sionului, esti aruncată în valmea disperării fără îndreptar, fără rază de căldură ori lumină, cari să te încălzească ori călăuzească.

Dar iată, când frigurile desnădejdiei te cuprind mai îngrozitor, apar de după vârful munților neorientării zorile unei dimineți de mântuire, ori răspândesc căldură și lumină în inimi. Iată că se deschid cerurile, de unde răsunau tonarile unei cântări îngerești, care prin cuvintele: „Mărire întru cei de sus lui Dzeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”, sădește frică evlavioasă în inimile păstorilor resfirăți pe întinsul câmpiilor mănoase. Se vestește, că se naște Cristos, Mesia cel așteptat. Se naște Mântuitor, Cristos Domnul!

Acest eveniment extraordinar în istoria omenirii, îl sărbăm în fiecare an, îl vom sărba și peste câteva zile.

Veniți deci să ne bucurăm toți împreună, că Cristos s'a născut, veniți să ne apropiem de ieslea Viteazului „unde s'a născut cel fără început” Cristos pe pământ. „Cristos se naște măritul”, Cristos din ceruri împințit, Cristos pe pe pământ, înălțat-vă”. Veniți să-l întâmpinăm și să ne înălțăm cu sufletele, ca să-l putem înțelege și să-l cuprindem în vățăturile sublime ce ni le dă fără cuvânt prin însași nașterea lui cea umilită.

Pentru că să putem înțelege mai bine învățătura ce trebuie să o luăm din Nașterea Mântuitorului și din cele întâmplate la minunata lui venire pe pământ, trebuie să mergem cu gândul pe acele câmpii, unde păstorii își păzeau turmele. Era noapte. Umbrele negre ale nopții mute stăpâneau împrejurimea. Stelele presărate pe bolta cerului tresălau și ele în lucri scânteitoare de bucuria nașterii din iesle. Păstorii, uni dormitând, iar alții veghiând, așteptau plinirea prorociilor.

Iată că deodată cerurile se deschid și o lumină feerică produce o frică evlavioasă în inimi. Era podoaba unei cântări îngerești, îngânate de glasul ingerului ce rostea: „Nu vă temeți, că iată vă vestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că astăzi în orașul lui David s'a născut vouă Mântuitor, care este Cristos Domnul”.

Și păstorii fără zăbavă auzind înveselitoare veste, alergă îndemnându-se unul pe altul să întâmpine pe Cristos, care a venit pe pământ. Au alergat să preamărească pe cel fără început, să întâmpine pe Cristos și să aducă danuri celui unul născut! Și noi? Noi spre toate

FOIȘOARĂ.

Florile dalbe.

— Cîntăd. —

Sculați, sculați, boieri mari,

Florile dalbe,

Sculați voi, români plugari,

Florile dalbe,

Că vă vin colindători

Noaptea pe la cântători,

Și v'aduc un Dumnezeu,

Să vă mântue de rău,

Un Dumnezeu nou născut,

Cu flori de crin învâscut,

Dumnezeu adevărat,

Soare 'n raze luminat.

Sculați, sculați, boeri mari,

Sculați voi, români plugari,

Că pe cer s'a arătat

Un luceafăr de 'mpărat,

Stea comată, strălucită,

Pentru fericii meriți.

Eată lumea că 'nfloreste,

Pământul că 'ntinerește,

Cântă 'n luncă turturele,

La fereastră rândunele,

S'un porumb frumos, leit,

Dinspre apus a venit,

Floare dalbă a adus

Și la căpătâi s'a pus.

El vă zice: Să trăiți

Intru mulți ani fericiți,

Și ca pomii să 'nfloriți,

Și ca ei să 'mbătrâniți,

Florile dalbe! Florile dalbe!

Colecția ALECSANDRI.

Crăciun și deputat.

— După Paul Arène. —

Aș vrea să fiu părinte al patriei... Aș vrea să fiu și eu deputat în parlamentul țării... Nu mai departe, decât acum, în apropierea sărbătorilor Crăciunului, m'a cuprins un fel de mândrie politică. Gândul acesta tocmai acum mi-a intrat în minte, izbindu-se și bătăind în capul meu cu îndărătnicia unui cărăbuș, pătruns într-o odaie cu geamul deschis: „Ei! negreșit, a fi deputat mi se pare lucrul cel mai potrivit; dacă în sfârșit, alții sunt deputați, pentru ce n'aș fi și eu deputat?”

Nu zic, că meșterugul deputăției mi-ar plăcea grozav!

A merge zilnic la palatul parlamentului, adeseori d'alungul unui șir dublu de

casă-gură, care te admiră; a trece prin sala ședințelor cu un aer de mare însemnatate, sub ochii șireților jurnaliști; și, — departe de secțiunea care te așteaptă, sau de ședința care se deschide, sau de solicitorii provinciali cari oftează la poartă, — a petrece vremea lângă bufet, fumând excelente țigări fabricate expres pentru părintii patriei; a călători, în cupeul tău sau într'unul luat cu chirie, prin cerul alegătorilor, și a vedea țărânul muncind sub cerul cald și albastru cum își intrerape lucrul, ca să te căciulească de departe, ori să-ți arete pumnii, — după împrejurări; iar în ospitală a fi sărbătorit, înconjurat, urmărit în cluburi, în saloane, unde cocoane decolate vorbesc despre politică, și a primi fără leac de jenă onoruri părăsite până acum pe seama pianistilor și poezilor; a vedea, cum numele tău mititel este scos din intunerecul satelor și tipărit alături a numelor celor mai ilustre: — toate acestea, firește, constituie privilegii vrednice de invidiat.

Și totuși, nu împrejurările acestea m'au adus în ispită; căci eu fac parte din rasa pășărelilor cântătoare, care prefer în loc de șgomotul orașelor și în loc de huruitul de pe drumuri: adăpostul unui tu-fiz, care să le scape de iarnă.

Însă, cum v'am spus, acum de curând, slujba unui deputat mi-a apărut într-o nouă culoare; și, cu toată plictiseala, m'aș

osândi, parol! să legiferez unsprezece luni și ceva în fiecare an, pentru a avea dreptul d'a îndeplini, una sau două săptămâni, câteva sarcine prietenești și patriarcale.

Locuința mea o găsești în partea cea mai liniștită a capitalei. Sunt case mari, dar sunt și grădini ici și colo, cu arbori bătrâni și stufoși. Este cartierul favorit al oamenilor cărturari și ai mierlelor. Prăvăliile sunt puține; dar câte sunt, și-au conservat aerul de omenie al prăvăliilor de altă dată. Rar se rătăcesc pe aici trasuri; și chiar când trece câte una, vizitiul speriat de măreția arborilor și de tăcerea clădirilor incuinate, domolește pasul cailor, și își ia o înfățișare, de parcă ar fi un vizitiu dela curte.

Casa corpului legislativ nu e departe; și — în adevăr! — câțiva deputați s'au așezat aici, nepretențioși, într'un mic cerc, care nu ție incomod, închirând ocazional, luând masă comună; iar seara, ea și niște studenți veterani, adăncindu-se în lectură și în jocul de șah la cafenele, unde chelnerul familiar și respectuos își aduce câte-o revistă literară și ilustrată.

În vecinătatea mea, mai în zilele trecute, văd un domn deputat d'acestia: fața lui nu mai era gravă, nici fruntea nu mai era încrețită de grijile puterii, și n'avea subsuoară portofoliul încărcat de rapoarte și planuri: de școli, poduri de construit, de cai ferate vicinale, de congruă, și de

suntem grabnici și fără zăbavă, dar foarte zăbavnici cu credința și cu facerea de fapte prin cari să preamărim pe Dzeu. O! de am fugi așa de păcate și de ispitele diavolești, cum alergăm după ele, fericiți am fi!

Glasul îngerului a fost glasul de chemare pentru întîmpinarea lui Cristos în peșteră. Glasul dăos al clopotului este glasul de strigare pentru a întîmpina noi pe Cristos în biserică. Glasul clopotului e glas ceresc, care deși fără cuvânt e înțeles de fiecare, știind unde l cheamă și pentru ce. Acest glas ne spune, ca glasul îngerului, că Cristos se naște pe pământ la altar, simbolul peșterii din Vifileim.

Să mergem deci și noi ca păstori, fără zăbavă să urmărim glasul de chemare și să alergăm la peșteră în biserică să-l întîmpinăm și să i ne închinăm Celui ce atunci ca om, iar acum sub forma pâinei și a vinului vine în mijlocul nostru. Să nu zăbovim a întîmpina pe Cel ce ne-a mântuit de cătușile morții și ne ridică și azi din atatea desnădejdi. Focul iubirii să alunge frigul zilei de iarnă, puterea și țaria credinței să înfrunte pedecile ispitelor și lumina nădejdi să ne lumineze calea spre întîmpinarea lui Cristos în peșteră.

Omul cu drag aleargă să vadă pe cel ce-l iubește și drumul îi e scurt, noaptea-i luminoasă, iarna-i călduroasă și n'are nici o pagubă, ci singura pagubă e a nu vedea pe cel ce-l iubește.

Se alergăm deci cu inima înfocată de iubire către cel ce ne-a iubit mai presus de toate, să mergem la Cristos, că doar îl iubim, creștini fiind și creștini suntem numai prin iubire în Cristos.

Nici pe păstori glasul îngerului, ca pe noi glasul clopotului, nu i-a silit să întîmpine pe Cristos, ci numai li-a vestit rarul eveniment, găsindu-i și pe ei păzându-și turmele și avutul lor. Iar ei fără zăbavă au alergat să mărească pe cel fără început „Cristos Domnul nostru“.

Glasul clopotului pe noi nu odată ne sfă departe de Cristos, prin necredința ce o nutrim și despărțiri de El prin noaptea întunecoasă, rece și amețitoare a desfrăului, și pe noi ne trezește glasul clopotului pascăndu-ne turma poftelor și patimilor noastre.

Alungând necredința prin puterea credinței adevărate să ne apropiem deci de Cristos, sfărîmînd zidul nopții desfrănate. Să ne împreună cu Cristos în sfânta și minunată taină a comunicării. Să mergem să aflăm pe Cristos în altar pogorât, ca să spele păcatele celor ce se pocăiesc.

Să mergem și noi ca păstori fără șovăire, să călătorim ca Magii, pe cari o minunată stea i-a călăuzit, să mergem cu mâinile și sufletele noastre încărcate de daruri.

Păstori au dus din avutul lor aceea ce au avut mai bun lui Cristos, iar Magii din bogățiile lor: aur, smirnă și tămâie. Precurata pe toate le primește în numele fiului său Isus. O, tu Doamne, care toate le ai și toate le stăpânești, ai primit daruri întinse de mâini sărace și de orai bogăți. Le-ai primit, căci n'ai privit la mâinile, ci la sufletele și inimile cu cari îți întindeau ei darurile.

Fie darul cât de mic, însă dat cu suflet mare, are o mare răsplată. Filerul văduvei trage în cumpănă cât galbinul

câte toate; ci, de astădată, sprinten, vesel, ușor, având o duzină de cartonașe mărunte, legate cu cordelute albastre și roșii.

El m'a zărit, eu l-am salutat.

— „Am să duc măruntășurile acestea acasă“, mi-a zis, „și, pe urmă, dacă dta nu vei fi având lucru mai bun de făcut, îmi dai voie să te iau cu mine în trăsură“.

— „Ca să mergem?“

— „Ei, firește, ca să mergem să cumpărăm alte cartonașe! Eu, vezi dta, nu mă știu orienta în mezașel; dta, vechiu locuitor în capitală, o să mă ejuți puțin, ca să alegem împreună“.

Uroați în trăsură, deputatul meu mi a mărturisit, că fiind creditele votate, s'a hotărât, ca de obicei, să plece cu câteva zile mai de grabă și fără să aștepte vacanțele reglementare...

— „Camera să-și vează de treburi și fără de mine! De seară am să plec, neapărat... Vine Crăciunul, dle, și trebuie să fiu și eu acasă, de sărbători. Și apoi, să vezi dta... să-ți arăt“...

Deputatul scoase o epistolă și începu să mi o citească: „Domnule deputat, — Îți adresăm această mică scrisoare, cu gândul să te deranjăm nițel. Venind dta acasă de vacanțele Crăciunului, te rugăm frumos să ni-aduci un mic cinematograf, al cărui preț și l-am trimis astăzi cu man-

bogatului dăruit din fală, ori rușine de lume. Înimă cere Dzeu dela noi, și inima mare dă dar mare.

Să mergem și să întîmpinăm deci pe Cristos în altar, cu inimi și mâni deschise gata de ori ce dăruire. Cel ce dăruiește face un lucru ce și Dzeu îl face față de toți.

Dăruirea din inimă făcută bisericii, fie cât de mică își are roadele sigure ale unei răsplătiri sfinte. Oare cine e mai recunoscător față de binefăcătorii decât sfânta maică biserică, care vecinic înalță rugăciuni pentru binefăcătorii ei și pentru cei ce cu dragă inimă se ostenesc? Biserica e vecinică și vecinică va fi și răsplata și pomenirea ei. Biserica e sfântă și sfântă e și rugăciunea ei, ce ea o jertfă bine primită se înalță către înaltul cerului. Ea nu blastămă nici pe dușmanul ei, necum pe binefăcătorii ei.

Faceți deci dăruiri bisericii și o ajutați, căci ea e vecinică și în toate zilele binecuvintează pe otitorii și binefăcătorii ei. Ea nu-i peritoare și trecătoare ca fiul, nepotul, bogatul ori săracul, ci vecinică și vecinică va fi și pomenirea voastră.

Câți părinți nu sunt blăstămați de fiii lor, din motivul că n'ar fi împărțit după dreptate avutul! Câți nepoți și rude nu înjură pe binefăcătorii lor, că li-ar fi lăsat prea puțin, iar unora prea mult. Și oare câți își aduc aminte de binefăcătorii lor, aducându-le ceva jertfă la altar sau făcând ceva milostenie în amintirea lor? Câți cerșitori înșelători, cari înjură pe Dzeu, nu sunt și amăgesc pe călători prin văierările și alduririle lor eșite din inimi viclene. Câți bani scumpi nu storcei din buzunarul trecătorilor, și apoi îi prădează în beții și desfrănări. Sunt convins din experiență, că inimile și corpul celor mai mulți șchiopi și orbi sunt cuibul celor mai înfricoșate păcate. Oare astfel de suflete sunt vrednice de ajutorul celor cu dare de mână?

Faceți deci dăruiri și bisericii lui Cristos, care roagă pe Dzeu întotdeauna. Aduceți-vă aminte în gândul de a face bine pentru biserică și de cuvintele înțeleptului Sirah, care zice „fă bine înainte de a muri“.

Să privim adevărul acestor cuvinte de călăuzul vieții noastre către Cristos și mireasa lui, biserică. Să mergem după el, urmându-l, precum cei trei orai din țări depărtate au urmat steaua ce călătorea. Să urmăm steaua acestui mareț adevăr al înțeleptului și fericiți vom fi cu trupul și cu duhul.

În aceste clipe de elevare sufletească mă ridic cu sufletul în sferele cerești și mulțimesc Atotbunului Dzeu, că ne-a învrednicit a s'ajungă această mare sărbătoare a Nașterii, prin care ni se dă atâtea învățăături.

Te rog însă, Preabunule Părinte, fă ca și amintirea Nașterii Fiului tău să fie o renaștere cu duhul a turmei date mie spre păstorie. Să fie o renaștere a întregii comunități creștinești, care ani de-a rândul a rămas în părgănire, ca renaștere din omul cel vechiu să se fericească sub pavăza Fiului și în acest veac și în cel ce va să vie.

Preotul Z. Manu.

dat poștal. Un astfel de aparat, un cinematograf bun, se fabrică numai în orașe mari, iar noi am promis o surpriză de sărbători lui Petrică, băiatului nostru, care te pomenește mereu, și care sperază să se bucore de protecțiunea dta, de deputat, chiar și peste cincisprezece ani, când se va prezenta la școala superioară de război“...

— Cum aş putea refuza astfel de serviciu unor oameni cum se cade, care-și închipuesc, că eu am să-i reprezent și peste cincisprezece ani!... Și, să vezi, mai am și alte scrisori; istă, aici, în ordine alfabetică, seria comisiunilor, cu care sunt însărcinat!

Zicând așa, deputatul meu despătură o listă lungă, mai lungă, decât lista iubitelor lui Don Juan.

Din vreme în vreme, oprind trăsura la poarta unui bazar, a unei cofetării, le îngrămădeam pe genunchi și pe unde era loc în trăsură multe de toate: cornete de bomboane, în hârtii aurite, zaharicale cu figuri de crăciun colorate, polișinei și păpușe, cățeluși care latră, miei care behăiesc, măgăruși ce sbiară, vaci mugitoare, trâmbețe și tobe, săbii de lemn, soldați de plumb, în culori barbare, lei în păr de iepure, iar iepurii bătând într'o cutie, și având niște ochi îndrăciți... Deputatul meu, suspinând și căr-

De Crăciun.

La tot cazul, popor care să știe sărbători în mod așa demu zilele mari, sorice cu litere roșii în calendar, ca poporul nostru, nu este. El ajutat de firea lui știe da o deosebită importanță acestor zile, acăr însemnătate o apreciază încă de copil mic. Căci, să poate zice, că nu este sărbătoare bisericească-românească de care să nu fie legate diferite obiceiuri și datini, la cari iau parte de micuți copiii noștri de român.

Și toate aceste obiceiuri au un caracter religios și național.

Dintre toate sărbătorile, ale nașterii lui, sau ale Crăciunului, sunt mai impetritate cu diferite obiceiuri și tradițiuni, de cari nu să pot lipsi Românii nici de cum, fiind ele pe de o parte îmbinate cu simțul nostru de creștin și Român, de altă parte iarăși împreunate cu multă distrație și veselie.

Românul crește cu aceste obiceiuri, ca și cu un frate al său, așa, că i-se prefac în a doana natură.

Sunt multe și diferite aceste obiceiuri, diferite după starea morală-religioasă și cea materială a Românilor noștri, precum și după ținut.

Aceste obiceiuri trec din generațiune în generațiune, așa, că dacă a-i voi să reformezi sau să introduci ceva nou în privința aceasta, întîmpini piedeci și greutăți.

Căci Românii te întîmpină cu tradiționala scuză „noi așa ne-am pomenit“.

Și vai și amar când reformele sunt împreunate cu jertfe!

Aceasta o știm mai bine noi, preoții dela sate, și toți cărturarii, cari trăesc în mijlocul poporului nostru, și lucră pentru bunăstarea materială și spirituală a poporului.

Aceștia știu, cât esta de anevoios uneori a duce în îndeplinire vreun ordin oarecare, sau a introduce și a face ceva cu nobilul scop de a s'ajuta spre lumină nația noastră, așa, că trebuie să fi tare precaut și să lucră cu tact și înțelepciune, și să aibi răbdare pentru ca să-ți poți vedea planul realizat. Trebuie să ne acomodăm sfatului ce l'a dat apostolul Pavel lui Timoteiu.

Să cere mai vartos însă, ca să-ți vezi planul realizat, să te folosești de momentul oportun.

Când voești să pui bază vre-unui fond sau să înjghebezi vre o instituțiune, sau reuniune, trebuie să potrivești lucrul așa, ca idea aceasta să o lansezi atunci, când oamenii sunt mai cu creștari. Tot așa cu sprijinirea vre-unei instituțiuni de ori-ce natură.

Pe lângă acestea să mai cere, să te folosești la diferite ocaziuni de starea lui sufletească, căci atunci când este Românul moros, năcăjit, obosit și muncit, cum e d. e. vara, nu este aplicat spre nimica ce nu ar fi în folosul seu propriu, și te întîmpină cu vorbele „cu-i trebuie să-și facă“, sau: „mai făcă și alții, că noi am făcut destul“.

Mai abil e poporul nostru pentru ori-ce lucru iarna, când trăesc mai fără griji și în petreceri și nu e muncit. Atunci e el mai dispus spre danii. Mai ales în timpul sărbătorilor Crăciunului și în general în dulcele Crăciunului. Atunci e el mai vesel și-și petrece mai mult.

Deci de timpul acesta să ne folosim noi, preoții, și să ne silim a pune baze la

tind puțin, cu toate-acestea înota în bucurie:

— Meșteșug de fleacuri! îmi zice; dar cel puțin am o satisfacție pentru multele favoruri ce nu mi s'au acordat, cu toate alergăturile mele pe la ministerii.

Pe mine, vă spun drept, mă rodea la inimă o invidie josnică, mi-era ciudă că deputatul acesta era așa de vesel.

Ziceam în mine: peste patru zile, acolo departe într'un mic oraș de sub munte, acoperit de omătul lui Decembrie, pe drumul albit vor ieși copii până dincolo de hotarul comunei, să vadă oare nu sosește domnul deputat. Iar în vremea, când umblă irozii și colindătorii, când darurile se împart pentru cei ce cu nerăbdare le-au așteptat, mulți dintr'înșii vor gândi la dansul, binecuvântând pe deputatul, care se ivește în mîntea lor înconjurat de raze luminoase, cu o barbă mare albă, într'o blană cu țururi de ghiță, cu mâinile încărcate de daruri, surizând și îmbrobodit ca un Moș Crăciun din povești... Și iată, acolo e deputatul! Uitând, cu desăvârșire, cel puțin odată în an, de politică, a devenit deputat al copiilor — la sărbătoarea nașterii Domnului.

Aș vrea să fiu părinte al patriei... ah.

fondari și a înființa reuniuni de ori-ce natură, sau a sprijini vre-o instituțiune culturală.

Suntem sprijiniți în privința această de frumoasa și instructivă „Pastorală de Crăciun“ a Exelenței Sale preabunului nostru Arhiepiscop și Mitropolit, în care să arată atât de lămurit, că cel înțelept și cu stare pe cel neînțelept slugă îl va avea.

Să ne întărim și fortificăm deci cetățuile noastre de conservare: bisarica și școala noastră națională.

„Cu noi este Dumnezeu“!

Eugeniu Munteanu
paroh ort. român.

Cronică literară.

— Poporanismul. —

Cetitorii acestui ziar își aduc aminte, că în sesiunea de astă primăvară a „Academiei Române“, dl Duliu Zamfirescu și-a permis să vorbească în discursul său de recepție despre „poporanismul în literatură“. Cum însă noul academician a avut nenorocirea să nu înțeleagă rostul adevărat al acestui curent, discursul dsale a provocat o adevărată furtună în cerul tuturor scriitorilor de talent și al publicului românesc cinstit.

De atunci și până astăzi aproape, — dată fiind importanța extraordinară a subiectului atcoat de dsa, toate revistele literare și chiar ziarele, s'au ocupat statornic de discursul dlui Zamfirescu, reducându-l la zero și fixând totodată locul de onoare ce i se cuvine în literatură curentului poporanist.

Fiind extrem de interesantă polemica urmată în această chestie și mai ales fiind acest curent atât de actual, nu numai în literatură, ci și în alte domenii, ne vom permite să dăm cetitorilor câteva informații asupra poporanismului.

Activitatea literară a scriitorilor din ori ce țară e determinată întotdeauna de puterea unei idei sau curent, răsărit în capul unei individualități puternice și superioare, înzestrată cu însușirea de a influența în chip deosebit asupra sufletului mulțimii, sau vine în urma împrejurărilor diferite, cari stăpânesc în un anumit timp viața neamului din care face parte scriitorul. Operele scriitorilor vor purta deci pecetea acestor curente. Astfel întâlnim în literaturile europene diferite curente, ca romantismul, realismul, clasicismul, modernismul ș. a. drept caracterizare a operelor și tendențelor care se manifestă prin artă.

Un asemenea curent e și poporanismul, care stăpânește astăzi în literatura noastră. Și cum ori care curent își are trecutul său, așa și istoricul poporanismului românesc se poate urmări și se poate cunoaște. El nu e de proveniență mai recentă, dupăcum s'ar putea crede, ci merge până la jumătatea veacului trecut, când Alecsandri și alții au început să se intereseze de sufletul țărânului și de creațiile lui, desgroapând comoara de poezii populare, atât de spontană, originală și frumoasă în cuprinsul ei. Va să zică acești scriitori precum și aceia, cari în scrierile lor se ocupau de țărânul român, glorificându-l în anii de prefacere se pot socoti poporanisti. Tendința scriitorilor de a avea în vedere numai clasa țărănească a dus apoi mai târziu la naționalizarea literaturii. Numirea de poporanist a primit o acest curent abia cu câțiva ani în urmă, și că astăzi acest termen e atât de notoric, are să se atribute revistei „Viața românească“ dela Iași, care a publicat din peana dlui Stere, prof. univ. foarte temeinice studii asupra poporanismului.

Până atunci criticii nu s'au prea ocupat cu definiția poporanismului, abia acum când cu dl Zamfirescu încep să-i precizeze înțelesul și rostul în literatură. „Lucesfărul“ a cerut chiar părerile diferiților scriitori asupra acestui curent, cari promis a fi de sigur foarte interesante.

Noi dăm deocamdată aici părerile scriitorilor cari s'au pronunțat deja asupra poporanismului, dintre cari unele pot fi socotite drept cele mai bune.

Așa de p. domnul I. Chendi în foiletonul „Tribuni“ dela 18 Octomvrie a. c. crede că „noțiunea de poporanism e nelămurită, sau foarte veg interpretată. Când zicem astăzi „poporanism“ ne gândim la mai multe deodată: la literatura populară propriu zisă, cât și la literatura cultă, în care trăesc poporul cu tot felul lui de a fi. La acestea s'au mai adăugat în anii din urmă o serie de preocupări sociale și economice, provocate de starea țărânilor, încât poporanismul înțețează a fi o problemă pur literară. În felul cum Sadoveanu deserie pe țărân, în soartea păturei culte espuse de Agârbi-deanu, în mișcarea cooperativă a băncilor

celă noi și din regat, în „Oltul” lui Goga ca și în mișcarea pentru votul universal, este poporanismul de cel mai pur. În întâlnirea aceasta a mai multor tendințe, pentru același scop ideal al ridicării țărănilor, zace toată noima poporanismului. Poporanismul în dezvoltarea sa istorică nu e vre-o doctrină primejdioasă, sau revoluționară cum vor s'o denunțe parvenii nostri intelectuali (Zamfirescu). El însă amănă o expresie colectivă a muncii intelectuale pentru ridicarea poporului în toate ramurile vieții sale. În literatură și-a avut totdeauna îndreptățirea de a fi.

Di Păun în revista sa „Săptămâna” zice: „În două feluri poți fi literat poporanist, sau tratând subiecte populare cu natura, caracterul și limba poporului, sau făcând operă literară în care eroii, personajele tale să aibă pecetea caracterului celor ce trăiesc la țară. Ca să faci literatură în sensul întău trebuie să fi crescut la țară, și să nu fi căpătat destulă cultură literară, ca să te faci să uiți limba în care ai crescut, poveștile pe cari le-ai auzit și geniul poporan de care te-ai împregnât. Cât despre al doilea fel de a literatură poporanist, acela e greu de tot, aproape nimenea n'a reușit în acest gen.”

„Ilustrul plagiator” dl Zamfirescu, care se repezise ca un adevărat Tartarin asupra poporanismului cu pretenția insolentă de a-l zdrobi, nu prea știe ce e acesta, sau chiar dacă-l înțelege, îl interpretează fundamental greșit. Domnia sa crede, că poporanismul e un fel de marxism plat, când zice: „Poporanismul vrea cu ori ce preț să statornicească credința în naivi, că nimie nu se mișcă în sufletele noastre fără o cauză economică independentă de noi. Asta e materialismul istoric al lui Marx. Spune apoi mai departe enormitatea, că scriitorii poporanisti sunt lipsiți de lirism și mai ales n'au miragiu. Pentru a-și dovedi aceste afirmații în adevăr hazlii, dsa citează pe cei mai de seamă scriitori ai literaturii românești, pe cari cu un tupeu ne mai pomenit și deadreptul ridicol îi răstignește în trei rânduri. Coșbuc e ridicol cu poezia sa „Noi vrem pământ”, Slavici e un slab novelist, pentru că creiază țărani de carton, neexistenti, după modelul cutărui profesor de estetică pe care-l ascultase dl Slavici la Viena. Goga e o mediocritate regretabilă. „Din toate poeziile dsale de până acum, se desprinde violența greoaie a unui arăndaș de talent, pe care nu-l dîmăște boierul la vreme.”

A debita asemenea insanități înseamnă a fi nu mai puțin decât un inconștient, sau o existență fără răspundere.

Di Zamfirescu pretinde a ști mai departe, că „curentul poporanist ține pe scriitorii, prin o aberație a tuturor sentimentelor estetice, într'o mediocritate revoltătoare, urmărind mercantilizarea poeziei și propagarea ideilor răsvăritoare pe calea literaturii”. Ce ai putea spune cetind aceste rânduri oribile, decât tot vorba dsale: „ar fi umoristic, dacă n'ar fi de plâns”. Răspunsul demn dat de dl Maiorescu acestor aberații, e cunoscut de cetitorii acestui ziar. Nu mai insistăm deci asupra lui, ci vom aduce acum părerea competentă ale „Vieții Românești” asupra poporanismului. Poporanismul nu e o teorie, e un sentiment, e sentimentul de recunoștință, de simpatie și de datorie față cu țărâniea. În politică acest sentiment va îndemna pe cineva să lupte pentru revendicări politice și economice. În chestii culturale îi va îndemna să se jertfească pentru cultivarea țărânimii. În literatură poporanismul va însemna atitudinea de simpatie a scriitorului față cu clasa țărânească — atăta tot.

Poporanismul ca „tendință” nu însemnează să iei subiecte numai decât din popor, nu însemnează să scrii spre a fi înțeles de popor, nu însemnează a scrie în limba poporului, nu însemnează a scorbora creațiunea artistică la nivelul poporului, prin procedeul popular. Din punct de vedere psihologic, poporanismul e naționalizarea literaturii culte prin limba, cugetarea și simțirea poporului de către scriitorii și cetitorii apropiați încă sufletește de dânsul, căci literatura noastră cultă a început prin a fi servil imitatoare.

Din punct de vedere etic, e — dacă nu simpatia pentru țărân, atunci când e vorba de dânsul, cel puțin lipsa de antipatie.”

Din aceste espuneri se poate vedea deci, că poporanismul e unul din cele mai ferocite curente, tinzând la crearea unei literaturi naționale și nu cosmopolite. Cultura universală e un complex al culturilor naționale, și noi ca popor numai prin o literatură națională, în care se oglindește sufletul țărânimii noastre, vom putea contribui cu folos și ne vom cuceri un loc de cinste în literatura universală.

Și cum poporanismul urmărește nu numai în literatură, ci și în alte domenii ridicarea țărânimii românești la o treaptă

de bunăstare înfloritoare, e firesc să ocerotim acest curent, drept linie de conduită în munca noastră și să-l sprijinim cu toate mijloacele cari ne stau la îndemână.

Ion Crainic.

O dascăliță.

— Notițe —

(e) Iată câteva pagini din ziarul unei dascălițe dintr'un sat al Rusiei, — dar ar putea fi și dintr'un sat al altei țări, — unde autoritățile (înțelegem pe cele rusești) meru împedecă pe învățători în munca lor școlară.

Dăscălița din Rusia are cuvântul:

... Am sosit în Petrovska, un sat mic al Rusiei de sud. M'a trimis în părțile acestea dl revizor școlar, inspectorul nostru. Proprietarul moșiei din Petrovska e membru al școlii școlare. În considerarea că nu m'a așteptat nimeni la soșire, m'am dus la proprietar să-l întreb unde este locuința învățătoarească. Stăpânul însă nu sosise dela bălile de mare, și numai econoama casei a putut să-mi dea lămurirea cuvenită, poruncind anei slugi să-mi arate casa, unde aveam să locuiesc. Treceam d'alungul satului, care are cam patruzeci de căsicioare; pe o colină se ridică biserica, iar la o mică depărtare, tocmai la marginea de pădure, stă singură o colibă: locuința dăscălească... Când am intrat în odaie, m'a isbit un aer umed și rece. Sluga s'a întors și am rămas singură. M'am învelit în mantauă, am șezut pe o laviță lângă cuptorul neîncălzit și dinții mi dărdăiau în gură de frig. Am stat multă vreme în loc, când am auzit deodată că se apropie o sanie, care s'a oprit în fața colibei. Erau două prietene d'ale mele din satul vecin: învățătoarea cu o fiică a notarului. S'au posomorât, când au văzut, ce fel de locuință mi s'a dat. Dar le-am mângâiat, zicându-le: cum au stat alții, o să stau și eu...

Am mers apoi toate trei în sat, am adus câteva crengi uscate și am făcut foc. Mi-au sosit și lucrurile, și m'am aranjat în odaie. Când toate erau puse la locul lor, când chiar și pentru un piano ce mi-am procurat, am aflat un locușor, modesta mea locuință mi se părea destul de prietenoasă. Vizitele mele au plecat, și am rămas iarăși singură.

Mi-am tocmii o țărancă, să mă servească pentru plată de o rublă*) pe lună. Soția unui măsar îmi aduce lapte și mi-a oferit și prânzul. Țărancă a venit să grijească în odăi și m'a îmbrățișat fără veste. Sunt foarte veselă, văzând cât sunt de prevenitori oamenii aceștia, cari îmi ușurează singurătatea. Aștept cu nerăbdare, sa se deschidă școala. Soția măsarului ar dori mult să învețe a sorie; dar nu-i dă voie nici decum bărbatul său...

... În sfârșit, după șase săptămâni, școala s'a deschis. Părinții și-au adus copiii: erau vre-o 30 cu totul. Pe aici e obicei, să aducă câte ceva la prilejul aceste, — acum n'au adus nimic. Un singur tată a scos o rublă; însă eu n'am voit să primesc banul. Copiii lor le place să învețe, și vin la școală punctual. Unul a fugit de acasă, numai ca să poată veni mai ușor la lecții...

... O fetiță mi-a adus cinste unt de lemn, și eu l-am primit. Acum nu mai resping darurile; că să nu mi se spună în sat, că mă cred mai pe sus decât alții...

... Ieri eram foarte obosită și m'am culcat la nuspzece ore. Fără să mă aștept, aud niște bătăi ușoare la fereastră. Aprind lumina, mă îmbrac repede, și văd doi copilași, cari mă roagă să învăț nițel cu ei împreună. I-am lăsat în odaie și am învățat cu ei frumusețea până la 12 și jumătate noaptea...

... Acum în fiecare zi, la 6 ore sara dau lecții la cinci adulți, și tot mai vin alții noi... Așa mai am timp să iau un ceai. În sărbători tineretul vine în odăile mele, cântă în două și trei voci, sau le ceteșc oamenilor câte ceva... Familia proprietarului, de o vreme încoace, se uită cu ochi răi la mine. Domnul casei nu se poate obișnui cu felul meu de a instrui. El cere să vorbești răstit cu copiii. Nu ne înțelegem de loc. A fost în zilele trecute inspectorul școlar, a rămas foarte nemulțumit, a zis că copiii știu prea puțin. Dar, firește, n'a luat nici decum în seamă, că eu adevărat am deșteptat într'ânșii dorul de carte, eu i-am învățat să gândească. „Poporul n'are să gândească; dacă știe scrie, ceti și socti, atât! Asta e prea d'ajuns”. M'a durut inima, când am auzit cuvintele acestea.

... Astăzi a fost la școală un comisar. Acest domn, se zice, a venit, să vadă ce soartă au învățătorii pe aici... În

*) Monetă rusească, în valoare cam de 4 corone.

faptă însă voește să ispitească și să afle părerea noastre politice și pedagogice. „Adevărat este, că dta ai ținut acasă întruniri, și ai cinstit oamenii cărți de cetit?” m'a întreat. Am răspuns, că o daea mea este deschisă pentru or și ce om care voește să învețe, și că n'am cinstit cărți, însă le dau bucurios împrumut celor ce doresc să cetească.

— „Fii cu băgare de samă, — a zis, — căci superiorii d'tale se interesează de lucrul ce-l faci. Și dta știi, că nu le place, dacă pe astfel de cale te apropii de popor; și apoi nici cu copii nu ești destul de sever, am auzit, că ești afară din cale blândă cu ei... Nu trebuie să te sfătoșești cu copilul din școală, ci pur și simplu îl silești să fie ascultător.”

În urma acestei vizite am rămas cu desăvârșire deprimată. Simțesc, că sunt împreună de dașmani, cari nu vreau sau nu pot să mă înțeleagă. Ea nu pot să mă șohimb. Copiii au drept să țină la mine, dacă eu din tot sufletul mă interesez de soartea lor. Ei s'au obișnuit să caute la dăscăliță apărare și mângăere...

... Astăzi a fost la mine instructorul de casă al familiei proprietarului și mi s'a plâns, că țărani și mână vitele pe pământurile stăpânului... Peste puțin timp m'a chemat proprietarul la sine. M'a învinuit cu vorbe violente, că „egit” poporul și îi desvolt năravurile rele. Nu poate decât să mă sfătuiască, să-mi dau demisiunea din post, să-mi caut de lucru în alte locuri...

De atunci au trecut zece zile. Acum am să părăsesc satul, în care am muncit doi ani de zile. Doi ani sunt foarte puțini, și totuși mi se pare, ca și cum acești doi ani ar cuprinde în sine o viața întreagă. Am fost sănătoasă și tare, când am sosit aici; acum sunt slabă și bolnăvicioasă. Însă totuși, sămânța bună ce am aruncat, va încolți, și dacă dintre cei ce mi-au ascultat învățăturile, va fi unul singur care aducându-și aminte de mine și de cuvintele mele, va săvârși un bine, sau se va opri dela o faptă rea, în cazul acesta nu mi-am jertfit zadarnic sănătatea, și nu zadarnic am trăit în satul acesta... Sunt gata de drum. Nu știu încă, unde am să merg... Dar nu face nimic. Copii, oameni se găsec pretutindenea...

Acte istorice.

Cuvântarea funebreală, ținută la înmormântarea Episcopului Vasile Moga.

„Din pământ ești, în pământ te vei întoarce!”

„Iubiților și jalnicilor ascultători, cari v'ați adunat la această sărbare jalnică de astăzi, — multe ași avea de a vă spune de acest bărbat, care se acopere acum cu pământ, după zisa Sf. Scripturi, că „pământ ești și în pământ te vei întoarce” și nu mi-ar lipsi materie și cuvânt în descrierea vieții cei neobosite a acestui bărbat, când ași vrea să vă ostenească cu o cuvântare întinsă, peste mai multe ciasuri, despre dânsul. Însă nu vă voi osteni răbdarea cu cuvinte multe, pentru că în sfârșit, tot nu vă voi putea spune alta, de cât ce știm toți din Sfânta Scriptură, că pământ suntem și în pământ trebuie să ne întoarcem. Pentru aceea numai pe scurt voi atinge puncturile cele de oăpetenie a vieții preaosfințitului Arhieru Vasilie Moga, mai înainte de a ne lua zina bună dela dânsul.

Preaosfințitul Arhieru Vasilie Moga este născut dintr'o familie veche, care se află mai înainte de sute de ani așezată lângă orașul Sas-Șebeș, născut dintr'o familie preoțească, dintr'o familie, care de o sută de ani încoace necurmat a dat bărbați vrednici în ceata preoțească. Tatăl Preaosfinției Sale, Ioan Moga, a fost paroh la pomenitul oraș, unchiul lui, Avram Moga, protopop acolo, fratele răposatului, Zaharie Moga, a fost paroh și protopop iarăși acolo, și parohii cei de acum sunt nepoții Preaosfinției Sale.

Răposatul în Domnul Arhieru este născut la anul 1773, unde după ce a învățat românește lângă tatăl său, fu purtat la școlile împărețești în Bălgrad și Cluj și, după isprăvirea filosofiei în orașul mai de pe urmă, fu așezat paroh în Sas-Șebeș, după moartea tatănelui, la anul 1800. Cu ce răvna a purtat răposatul în Domnul Arhieru slujba preoțească în Sas-Șebeș, este încă în vie aducere aminte a lăcuiților de acolo, cari acum mult se folosesc de învățăturile cele sănătoase, de răposatul în Domnul acolo rămase, se folosesc nu numai aceia, cari au fost contemporanii răposatului, ci se folosesc acum și fi și nepoții acelora. Răposatul în Domnul Arhieru, în vreme de 11 ani cât a purtat slujba preoției în Sas-Șebeș, a desrădăcinat și smuls de tot credința cea deșartă și mult păgubitoare din poporul de acolo. În Sas-Șebeș dela preoțirea Preaosfinției Sale nu se mai văd oameni,

acărora tinere atârna dela lucrul mânilor, umblând în zilele de lucru cu mâinile în sân, precum aveau obiceiul mai înainte de a ținea o sumă de sărbători mincinoase (merile de acolo nu pierd acum 52 de zile de Vineri pe an, cum făceau mai înainte) și cum răposatul în Domnul după cuvântul S. Apos. Pavel și (după) pilda lui însuși lucra cu palmele sale în rând cu poporeni săi și cu aceea arată, că nu numai are sarcini grele să le pună pe umărul poporenilor sei, ci le era pildă, făcând toate ce-i sfătua pe ei să facă, pentru aceea i-a și remas monument neuitat în inimile lăcuiților de acolo.

O viață dar așa cuvicioasă a Preaosfinției Sale, ca paroh în Sas-Șebeș, n'a putut rămânea necunoscută dirigătorilor celor mai mari și clerului acestuia, de unde la anul 1811 prin alegerea clerului și întărirea prealntei împărății fu înălțat la treapta Arhieriei în clerul neunit dintru acest principat, la o dirigătorie, pe care numai acela și-o poate pofti, carele nu are cunoscută poziția cea grea și nepriitoare a acestui cler. Cu ce răvna a purtat răposatul în Domnul Arhieru această dirigătorie în vreme de 34 de ani până la ciasul morții sale, nu este loc de a se pomeni aici mai pe larg. Să ajungă a atinge aici numa aceea, că fiind acest cler mai înainte cu 15 ani văduvit de Arhipăstor, multe neajunsuri intrase în tr'ânsul, căoi un pământ, măcar că de felul seu e bun și roditor, însă mai mulți ani părăsit, nelucrat, crește spini și polomidă, așa intrase într'acest cler feluri de feluri de neorânduiri. Răposatul în Domnul îndată la începutul deregătoriei sale cei arhieresti, nu numai se apucă de stăpîrea celor netrebnice și stricătoare, ci pentru ca și pentru vremea viitoare să nu măi reoacă clerul la varvaria cea dîntăi, se îngrijii și cu îngăduința celor mai mari, trimise tineri de bună nădejde la Teologia dela Viena,*) de unde eșiră mai mulți bărbați vrednici, cari astăzi nu fără de spor lucră via Domnului, ca protopopi, eșiră și asesorii Consistoriumului de astăzi, și așa răposatul în Domnul, dacă nu într'atată cât a dorit, totuși încălta a avut bucurie a vedea și rodurile cele frumoase ale ostenelelor sale. Însă S. Scriptură așa zice, că unul este carele sămână și altul carele seceră, și într'acest unel în oste-neala altuia! N'a văzut răposatul în Domnul Arhieru rodul tuturor ostenelelor sale, că nici Domnul nostru Is. Crs. până a fost pe pământ nu a văzut nici un rod al învățăturii sale cei sfinte. Însă cu nădejde strigă către Apostolii sei „nu te teme turmă mică, că într'una tine a binevoit tatăl meu cel cereș.”

Acum, Preaosfințite Stăpâne, te duci dela noi și ne lași săraci!

O cu ce durere de inimă ne despărțim de tine! nu te plânge pe tine numai neamul familiei tale, nu, că tu Preaosfințite nu te-ai ostentat numai pentru acesta, pe tine te plâng toți aceia, cari au fost într'ata ținare cu tine. Smerenia ta, cuvintele tale cele dulci și mângăioase, cu care stămpărai năosurile și scârba tuturor celor asupriți de strămbătatea vremilor, nu o pot uita contemporanii tăi. Pe tine te plânge mic și mare, te plânge tot clerul, ca oarecând poporul ovreesc pe împăratul și prorocul David.

Dar mai vartos te jelim și te plângem noi mădularii consistoriumului, noi aceia, cari acum de zece de ani am fost împrejurul tău, ca nește fi împrejurul unui părinte iubit. Noi simțim mai adănc ce am perdat, și perderea ta rămâne ca o rană fără de nădejde de vindecare în inimile noastre.

Acum tu, Preaosfințite Părinte, te duci și noi rămănem. Te duci la pilda ta, care în toată viața ta ai avut-o înaintea ochilor, te duci acolo unde Apostolul Pavel, care și-a fost ție povăț în viața ta, de acesta în toate zilele pomineai, aces-tuia mai mulți ca altor Sfinți te închinai, pilda acestuia urmai. Dee-ți deci Dzeu parte de împreună cu Pavel într'impărăția sa, căci ca acesta ai veșuit, luptă bună te-ai luptat, curgerea ai plinit și credința ai păzit. Însă înainte de a ne despărți, una cerem dela tine, ce dela un părinte bun. Ca niște fi nepricepuți adeseori te vom fi supărat, fără de voia noastră. Știind că nu este om în lume, carele să nu greșască, pentru aceea din adăncul inimii ne rugăm: iartă-ne! iartă-ne! Și tu ducându-te dela noi, Preaosfințite Părinte lasă-ne nouă blgsoavenia ta cea arhierască, lasă-ne duhul tău, carele să ne

*) Obiceiul de a trimite tineri la Teologia din Viena, îl curmă mitropolitul Șaguna, cunoscând prea bine urmările desastroase pe cari le poate avea pentru biserica ortodoxă română spiritul catolic al acestei Teologii. Șaguna, fiind stăpân de un spirit mai liberal, începe a trimite tinerii dornici de a-și înauți capitalul intelectual câștigat la teologiile din patrie, la universitățile din Germania, și e cunoscută valoarea unor bărbați eșii din aceste școli înalte.

povățuiască și pe noi pe cărarea cea plină de spini a vieții acesteia, până ne va împreuna Domnul iară cu tine, în lăcașul Apostolului Pavel.

Iară răposatul în Domnul Arhiereu, mai înainte de a-și da partea s'a putrezit în brațele maicii noastre, ale pămantului, preiubitalui nostru Monarh Ferdinand I. Imperatorului Austriei, pentru harurile și ajutorințele ce ce îndurare a revărsat peste săracul cler neunit din acest mare principat, cu fiască pleoacăciune multămește și dela Imperatorului Impăraților Cr. Dzeu prealăudatului Monarh și la toată casa Austriei îi pofteste îndelungare de zile, mare și neclătită domnire, până la sfârșitul veacului, eară neamul și clerul său îl încredințează preainaltului har și patrocinium împărătesc.

Exceelenței sale preamăritului D. Gróf Teleki Iózsef, guvernatorului Transilvaniei, baronului Iosika Samuel, cancelarului (la cancelaria) de curte (al Ardealului), Exceelenței sale prezeșului la crăiasca cameră, grofului Francisc Seraphic a Nadasdy, Exceelenței sale baronului Venhard, General-Comandirendului din Ardeal, Înălțatului Guvernare de Thesaurariat, prealumațiilor Domni consiliari și secretari, și tuturor celorlalți deregătorii, cu cari în negoțurile clerului său a avut el corăspunderea, — pentru multe faceri de bine, multămește, și clerul său și-l comandă.

Exceelenței Sale Preluminatului și Preaosfințitului Domn Iosif Raiacoi, arhiiscopului și mitropolitului de legea grecească-răsăriteană dela *Carlovet precum și celorlalți episcopi*, ca la niște frați în Cr., le pofteste viață îndelungată și pacinică și se comandă ca și el într-o lor sfinte slujbe și rugăciuni să se împărtășească. Iară mai pe urmă își îndreaptă cuvântarea sa către jalnică și mult obidatele sale rudenii și anume: 1) către nepotul sau, mult onoratul Domn Ioan Moga, 2) către nepotul său Avram Moga, 3) către alt nepot Ioan Paraschiv, 4) către nepoata sa Doamna Angelina Moga iubita soție a preonoratului Domn director al școlilor naționale neunite din Ardeal Moise Fulea, și mai pe urmă către ceialalți strănepoți și strănepeate, dintre cari unii, atât în sfera cea militară-școară și cameralicească, cât și în cea bisericească, s'au făcut vrednici a purta slujbe strălucite, a căror nume pe rând aici a-l înșira îngustimea timpului și numerozitatea lor nu mă lasă, către aceștia, zisăi, prin mine așa grăește fericitul în Domnul Arhiereu: „Prea iubiții mei nepoți și nepoate! Glasul mi-a înțecat, ochii mi s'au întunecat, eu cu voi nu mai pot să trăiesc, fără vă zic: iubiți-vă unul pe altul, precum v'am iubit și eu pre voi, să fiți binecuvântați, lacrimile cele ferbinți, pe cari voi pentru mine le vărsați precum le-a șters Is. Cr. de pe ochii Mariei și ale Martei, și de pe ochii voștri să le șteargă, evlavia și temerea de Dumnezeu în suflet și în inimă să o purtați, și de mine în rugăciunile voastre ce le veți trimite la Împăratul cerurilor, încă să nu vă uitați“. Și mai pe urmă vouă tuturor preamăriților, onorațiilor și de titulele sale prea vrednicilor Domni și cetățeni, vouă tuturor onorațiilor protopopi, preoți și mirenilor, și la cei din plasele cele mai de jos, cari v'ați făcut părtași la această sărbătoare jalnică, dar și mulțămită dela răposatul în Domnul arhiereu, pentru că v'ați ostenit la petrecania lui, și pentru că Domnul Dzeu să așeze sufletul lui unde toți drepții se odihnesc, să zicem: Tatăl nostru, etc“.

Notă: Această cuvântare a fost rostită de *Ioan Panovici*, care s'a născut la 4 Decembrie 1799 în satul Kalata-Ujfalu, din tractul Clujului. Tatăl său, *Demetriu* paroh neunit în satul natal, mama lui *Teodora*. După absolvirea filozofiei la Universitatea din Cluj și a teologiei la facultatea teologică din Viena, îndată ajunge păstorul parohiei din suburbiul Iosefin al orașului Sibiu, protopresbiterul Noichului și asesor la mult onoratul Consistoriu neunit din Transilvania. În această funcțiune întreită, pe care a purtat-o până la sfârșitul vieții sale, îl ajunge moartea episcopului *V. Moga* (1845). Se vede că consistoriul îl însăroinase pe dânsul cu rostirea cuvântului de adio la mormântul răposatului episcop.

Mai târziu e aderent înfocat al lui *Saguna*, căruia îi succede a îndupleca pe cam prea crutătorul protopop și asesor să cumpere un mare fâneaț, în valoarea de 2500 floreni pe sama bisericii. *Panovici* a murit la adânci bătrânețe, lăsând o sumă frumoasă și bisericii din satul său natal.

Comunicate de: *A. Crișan*
stud. univ.

Eustatius Placidus.

— Legendă. —

Împăratul Traian avea un comandant de oaste, cu numele Placidus,*) care era om evlavios și milostiv, dar închinător de idoli. Femeie-sa Tațiana, încă era asemenea lui. Avea dela ea doi copii, pe cari îi creștea după starea lui, în mod domnesc.

Privind Dumnezeu la milostivirea lui, a voit să-i arete adevărul. Deci mergând Placidus odată la vânat, a dat peste o ciurdă de corbi, pe cari luându-i la goană, cel mai mare și mai frumos dintre ei s'a rupt dintre ceialalți.

Servitorii alergau tot pe urma cetei de corbi, iar Placidus s'a ales dintre ei și alerga singur după cerbul cel mare, pe care se silea din toate puterile să-l doboară. În urmă cerbul s'a oprit pe vârful unei stânci și privindu-l Placidus mai de aproape, a văzut între coarcele lui o cruce mai strălucitoare decât soarele, iar pe ea chipul lui Cristos.

Și precum oarecând asinul lui Valaam, astfel a dat glas și cerbul zicând: „O Placide, pentru ce mă gonești? Eu de dragul tău am venit! Eu sunt acela pe care tu l'cinstești fără să știi. Rugăciunile și milosteniile tale le-am primit și vreau, ca prin cerbul acesta, ce vrei tu să vânez, să te vânez eu pe tine“. (Unii zic, că a grăit chipul de pe crucea dintre coarcele cerbului).

Auzind acestea Placidus, s'a spăimântat și a căzut la pământ, apoi cam după o oră deșteptându-se a zis: „Doamne, spune-mi, cine ești cel ce grăești, ca să cred?“ — „Eu sunt Cristos, a zis atunci glasul, cel ce am făcut cerul și pământul, cel ce am despărțit lumina de cătră întunec, cel ce am rânduit vremile, cel ce am făcut pe om din pământ, cel ce pentru neamul omenesc m'am pogorit din ceru și m'am intrupat și m'am răstignit, iar a treia zi am înviat“.

Auzind acestea Placidus, iar a grăit, căzând cu fața la pământ: „Cred Doamne, că tu ești cel ce ai făcut toate și cel ce înțorci pe cei rătăciți!“ Iar Domnul i-a răspuns: „Dacă crezi, mergi în cetate la episcopul de acolo și te botează“. — „Doamne, a zis Placidus, lasă-mă să spun aceasta și femeii mele și să te cunoaștem toți dimpreună cu copiii noștri“.

„Fie, a zis Domnul, să vă curățiți toți. Dar tu mâne iar să vii aci, și eu arătându-mă te voi învâța, ce va trebui să faci în viitor“.

Cu acestea mergând Placidus acasă și spunând femeii sale despre ce i s'a întâmplat, a zis femeia către el: „Domnul meu, în noaptea trecută și eu am auzit un astfel de glas: Tu și bărbatul tău și fiii tăi mâne veți veni la mine. Dintr'acestea văd, că Cristos a grăit“.

Deci la mezul nopții s'au sculat și au mers toți la Roma, unde episcopul i-a botezat cu mare bucurie. Placidus a căpătat în botez numele de Eustatius, femeia-sa de Teopista, unul dintre copii Teopist, iar celalalt Agapet.

Dimineața, sculându-se Eustatie, ca de obicei, iar s'a dus la vânat și pe servitorii i-a trimis la locurile de pândă. Apoi s'a dus la locul unde i s'a arătat vedenia în ziua trecută, și căzând acolo în genunchi s'a rugat, ca să i se arete Domnul. Și arătându-i-se Domnul i-a zis: „Fericit ești Eustatie, că te-ai spălat cu apa Sfântului Botez și cu milostivirea mea ai invins pe diavolul. După acestea credința ta va aduce roduri, căci diavolul se va lupta în contra ta, că l'ai părăsit și multe vei trebui să pătimești, ca să dobândești cununa biruinței. Din starea cea înaltă a lumii acesteia vei cădea, căci numai așa te vei umplea de bunătați sufletești. Însă grijește, ca să nu cazi, căci în suferințe trebuie să fi al doilea Iov. Dar în sfârșit te voui cerceta și iar te voui ridica la mărirea de mai înainte. Deci spune-mi, vrei să te lupți pentru mine până în capăt în contra ispitelor?“

Eustatie i-a răspuns: „Doamne! ori ce vei cere, cu bucurie voi face, numai ajutorul tău totdeauna să fie cu mine“.

„Să fiți tari cu darul meu, i-a zis atunci Domnul, acela vă va ajuta“.

Cu acestea Domnul s'a ridicat la cer, iar Eustatie mergând acasă, a spus femeii cele auzite.

După câteva zile o boală cumplită i-a cercetat casa, și moartea i-a dus toate slujme și toate slujnicile. Preste puțină vreme i-au năvălit tâlharii asupra casei, cari într-o oră i-au prădat toate averile și comorile sale vechi, așa că Eustatie rămânând acum aproape gol, dimpreună cu femeia sa și cu copiii sei, mulțămind lui Dumnezeu pentru toate, și-a părăsit casa, fugând de acolo în vreme de noapte, gol de jumătate.

Ajungând la atâta golătate, de rușine a pribegit în Egipt, iar împăratul și senatul neștiind unde i-a perit comandantul cel mai mare pus peste toate oștile, s'a întristat foarte.

*) După istorie: Magister equitum, general de cavalerie.

Sosind Eustatie la mare, s'a suit cu ai sei pe o corabie și au plecat. Văzând stăpânul corabiei pe femeia lui Eustatie, i-a plăcut de ea, și după ce s'au depărat pe mare, a venit să ceară taxa de călătorie. Eustatie ne având însă nici un ban, i a luat femeia în prețul taxei de călătorie. Văzând aceasta Eustatie, s'a împotrivit cât a putut, dar stăpânul corabiei a dat semn corăbierilor să-l arunce în mare, ca așa să ajungă mai ușor în stăpânirea femeii, ceea ce luând de samă Eustatie, a trebuit să-și lase femeia, și ajungând la uscat și-a luat cei doi copilași nevinovați în brațe, și suspinând adânc a plecat cu ei mai departe, plângând după soția sa iubită.

După ce au mers ei o bună bucată de loc, au ajuns la o apă mare, prin care n'a cutezat să treacă cu amândoi copii deodată în brațe, deci a lăsat pe unul pe țărmurile apei și a plecat cu celalalt, trecându-l la celalalt țărm al apei. Dar când s'a întors înapoi după celalalt copil și era pe la mijlocul apei, privind spre copii, ce vede? Pe un copil l-a răpit un lup, iar pe celalalt un leu, și amândouă fiarele duceau copii către pădure. Văzând aceasta părintele amărât, s'ar fi omorât pe sine în apă, dacă nu l-ar fi apărât Dumnezeu. Dar niște păstori întâlnindu-se cu leul, atâta l-au fugărit, până când a lăsat copilul și l-au luat dela el, iar din purtarea de grijă alui Dumnezeu, leul n'a vătămat copilul. Tot așa s'a întâmplat și cu celalalt copil ce-l ducea lupul, căci și cu acesta s'au întâlnit niște plugari, cari luându-se după lup, au luat copilul dela lup.

Atât plugarii, cât și păstori erau din același sat și locuia în aceeași stradă și au ținut pe copii la sine. Dar Eustatie nu știa nimic despre aceasta și mergând pe drum se tânguia în sine zicând: „Iată cel ce eram odată încunjurat de mulțime de viteji, cum am ramas acum de singur. Nici femeie, nici copii!...“

Îmi aduc acum aminte, Dumnezeu meu, despre cele ce mi-ai zis, că starea mea va ajunge la soartea unui al doilea Iov. Dar starea mea este mai grea decât soartea lui, pentru că el avea cel puțin o gramădă de gunoi, pe care își putea petrece vremea în suferințele lui, dar mie nu mi s'a lăsat nici atâta. El avea prietini, cari îi mângăiau, dar mie nu mi-au ramas alții decât aceia, cari mi-au răpit copiii. Lui i-a ramas soția, dar dela mine și aceea, fără de milă s'a luat. Dă-mi Doamne odihnă, și în tulburările mele pune strajă gurei mele, ca să nu erump în blăstămuri și să mă lapezi dela fața ta“.

Zicând acestea, a mers în sat unde s'a făcut ciurdariu, păzind vitele satului cincisprăzece ani. Iar pe copiii lui îi ținea în satul vecin, dar nici unul nu știa despre celalalt, că sunt rudenii între sine.

Intr'acea stăpânul corabiei s'a bolnăvit și a murit, iar femeia lui Eustatie s'a dus dela casa lui. Și vrăjmașii împăratului Traian s'au împutit și își aducea Traian aminte adeseori de Placidus, comandantul seu viteaz, care cu toți vrăjmașii se lupta foarte norocos. În sfârșit nu s'a mai putut răbda, ci a trimis în toate părțile lumii să-l caute, făgăduind cinste mare aceluia, care l-ar putea îndrepta pe urmele comandantului seu.

Împrăștiindu-se deci oamenii împăratului în toate părțile, s'au aflat unii dintre ei, cari s'au luptat vitejește sub steagul lui Placidus, și mergând în satul unde păstorea Eustatie, pe acestia îndată i a cunoscut Eustatie, după umblet, și aducându-și aminte de starea sa de mai înainte, a suspinat adânc și a zis: „Doamne Dumnezeule, care fără să nădăjduesc mi-ai dat să văd pe aceștia, dă să-mi văd soția; la prunci nici nu mă gândesc, căci știu că fiarele au fost mormântul tor“.

Intr'aceea aude un glas: „Nădăjduiește cele bune Eustatie, căci nu peste mult îți vei vedea și femeia și copiii!“

Când au sosit la el vitejii, l-au salutat și l-au întrebat, că n'a văzut pe aici un venetic cu numele Placidus, dimpreună cu femeia și cu doi copii ai lui?

Placidus însă nu s'a descoperit lor, dar ducând pe viteji la casa sa și umblând printre ei, aducându-și aminte de starea sa de mai înainte, nu și a putut stăpâni plânsul. Atunci ieșea afară și ștergându și ochii, iar venea și le slujea lor.

Ei privind însă pe păstorul mai de aproape, vorbeau între sine: „Dar acesta samână cu omul pe care noi îl căutam, deci să căutam după rana ce o avea pe cap și a căpătat-o din bătaia cutare și cutare“.

Astfel aflându-i semnul ranei pe cap, îndată l-au cunoscut, și sărind sus, au început a-l îmbrățișa și săruta, întrebându-l despre femeie și copii.

El atunci li-a spus, că pe femeie i-au răpit-o, iar copiii i-au perit.

Auzind vecinii despre acestea, s'au adunat acolo și vorbind viteji de mărirea și purtarea de mai înainte a păstorului Eustatie, s'au mirat foarte. Apoi i-au arătat porunca împăratului și l-au îmbrăcat într'o haină scumpă trimisă de împăratul.

Peste cinsprezece zile au ajuns cu el la împăratul. Auzind împăratul despre venirea comandantului său, i-a eșit înainte, cu mare pompă, și după ce i-a spus de călătoria nefericită, împăratul iar la pus pe Eustatie în diregătorie de mai înainte. apoi îndată a învoit oștile după datina de mai înainte și iar a început bătaia.

S'a întâmplat însă, că vestea despre începutul bătaii s'a lătit până la Egipt, deci până la locul unde se creșteau și fiii lui Eustatie. Și oamenii din satul acela au ales și au trimis la oaste pe acești doi feciori, ce-i creșteau în cinste păstori și ceialalți oameni de rând, ca pe străini, de cari puțină grijă aveau.

Aceștia fiind duși înaintea comandantului și văzându-le acesta statura voinică și purtarea sprintenă, i-a rânduit la oastea cea dințaiu. Mergând apoi cu oastea întreagă mai departe, s'a oprit la o cetate trei zile, ca oastea să se odihnească. Și chiar în cetatea aceea i s'a pribegit femeia, și locuia acolo de mai multă vreme.

Cei doi tineri mergând în cetate, din întâmplare au căpătat locuință tocmai la o casă în fața căreia locuia și mama lor cea dulce. S'a întâmplat odată, că cei doi tineri vorbind laolaltă, i-a ascultat mama lor dintr'o fereastră, dar nu știa nimic unul despre altul. Feciorul cel mai mare a început a vorbi astfel: „Eu însumi nu știu de unde sunt. Abia îmi aduc aminte de atâta, că bunul meu tată a fost comandant de oaste, și apoi dimpreună cu mama mea au pornit în pribegie, dăcându-mă pe mine și pe un frate al meu mai mic cu ei. Peste mare am trecut într'o corabie mică, dar nu știu din ce cauză, după ce am trecut dincolo, pe malul mării, mama a rămas de noi, și tata singur luându-mă pe mine și pe fratele meu în brațe, am mers mai departe, dar punându-mă pe mine jos lângă o apă, m'a răpit un leu, și tot așa l-a răpit un lup și pe frățiorul meu nevinovat. Pe mine m'au scăpat apoi niște păstori dela fiară și m'au crescut până acum“.

Auzind acestea cel mai mic a început a plânge și a zis: „Precum văd, zău, tu îmi esti frate, pentru că oamenii cei ce m'au crescut, și mie tot așa mi-au spus adeseori cum m'au scăpat dela lup“.

Din vorbele acestea s'au cunoscut și s'au îmbrățișat. Toate acestea auzindu-le dulce lor mamă, cum spunea de curat tot lucrul, a început a crede, că aceștia sunt fiii ei.

În ziua următoare mama lor a mers la comandant și l-a rugat să o ducă în țara ei, căci ea este de națiune romană și numai năcazul a aruncat-o într'un pământ atât de departe.

Vorbind astfel femeia cu comandantul, odată s'a uitat la el, până când de pe niște semne a luat de samă, că comandantul ar fi bărbatul ei, și ne mai putându-se stăpâni, s'a aruncat la picioarele lui rugându-l să-i spună, cine este el, căci ei i se pare, că ar fi soțul ei Placidus, comandantul oștirilor, care s'a botezat și pe care însuși Măntuitorul l-a întors și „cărui eu i am fost soție și dela care m'a luat cu puterea stăpânului unei corăbii, când am trecut marea și dela care am avut și doi copii, pe Teopist și Agapet“? Auzind acestea Eustatie și privind mai bine la femeie, a cunoscut, că aceasta este femeia lui, și de bucurie a plâns și o a sărutat, mărind pe Dumnezeu, care mângăie pe cei întristați.

Apoi l-a întrebat soția: „Domnul meu, unde-ți sunt copii?“ — Eustatie i-a răspuns: „Pe aceia i-au răpit fiarele“. Și i-a spus tot lucrul cum s'a întâmplat. — Atunci a zis femeia: „Să dăm mulțămită lui Dumnezeu, nădăjduesc, că precum ne-a adus pe noi iar la olaltă, așa ne va dărui nouă și copiii înapoi“. „Ți-am spus, a zis iar Eustatie, cum au perit ei din pricina fiarelor“. Dar femeia îi zise: „Domnul meu! Ieri am auzit dela doi tineri niște vorbe, cari mi-au băgat mare grijă în cap“, și i-a spus tot ce a auzit. — Atunci a chemat Eustatie pe cei doi tineri înainte, și din vorbele lor a cunoscut, că aceștia sunt fiii săi, și îndată i-a luat dimpreună cu mama lor la sine cu mare bucurie. Apoi s'a luptat cu dușmanii, i-a invins și s'a întors acasă cu toată oastea bucurându-se.

Până atunci însă a murit împăratul Traian și în locul lui a ales de împărat pe Adrian, care auzind despre învingerea comandantului Eustatie și despre aflarea femeii și copiilor lui, i-a așteptat cu bucurie, și pe comandant l-a ospătat cu pompă mare. A doua zi a mers apoi împăratul la capește (templu) și a făcut jertfă zeilor pentru învingere. Văzând însă, că Eustatie nici pentru învingere și nici pentru aflarea femeii și a fiilor săi nu jertfește, l-a întrebat că din ce cauză nu jertfește? Atunci Eustatie i-a răspuns: „Eu cred în Isus Cristos, care e Dumnezeu vecinic și numai lui slujesc și aduc jertfă“.

Auzind aceasta împăratul, s'a aprins de mânie și prințând pe Eustatie dimpreună cu femeia și copiii lui, i-a aruncat pe toți la lei. Dar lei mergând înaintea lor, și-au

plecat capetele, ca și când s'ar închina lor și nu s'au atins de ei. Atunci împăratul i a aruncat într'un bou de aramă, sub care a făcut un foc mare, iar ei arzând în toc și-au dat sufetele rugându-se și laudând și mulțămînd lui Dumnezeu. A treia zi le-au scos trupurile din bou cel de aramă, dar focul nu le-a ars nici chiar un fir de păr, iar creștinii le-au așezat trupurile într'un mormânt frumos, ce l-au făcut într'un pomeniis lor. — Și-au suferit aceeași martirul în timpul împăratului Adrian, la anul 120 după Nașterea Mântuitorului, în luna tuturor Sfinților.*)

Traducere de:
Gavril Hango
presbiter.

NOUTĂȚI.

Sărbători fericite

urăm tuturor cetitorilor, colaboratorilor,
amicilor și binevoitorilor ziarului nostru.

Numărul proxim al ziarului nostru apare Mercuri, săptămîna viitoare, la orele obicinuite.

Dela casa arhidiecezană. Domnii Ioan A. de Preda, avocat și Ștefan Stroiă, protonotar își răscumpără feliicitările de ziua onomastică, dăruind fondului cultural arhidiecezan fiecare câte 20 cor.

Domnul Iosif Sterea Șuluțu, consilier de tribunal Sibiu, și-a răscumpărat feliicitările de ziua onomastică în sumă de cor. 10 pe seama Muzeului Asociațiunii.

Din Bucovina. „Patria” din Cernăuți spune, că „Societatea scriitorilor români”, condusă de dl. M. Sadoveanu va aranja în 15—18 Ianuarie n. o serie de șezători literare în Suceava, Câmpulung, Cernăuți și Rădăuți. Șezătorile se vor ține în amintirea lui Creangă.

Coroane eterne. Domnul Ioan Stan Herța și soția din Cenade, au donat bisericii gr. ort. de acolo 10 cor. și bisericii gr. cat. române tot 10 coroane pentru procurarea de cărți pe seama școlărilor săraci, în loc de cunună vestejitoare pe sicriul mult regretului lor fiu Ioan.

Dr. Candin David și-a deschis cancelaria advocațională în Abrud, în casele răposatului notar public Mihail Cirlea din piața principală.

Legături cu diavolul. În Timișoara s'a ținut în zilele trecute procesul unei spălătorese cu numele Antonia Verebici, acuzată că a înșelat sume mai mari și mici dela fete cu dor de măritiș, oăroră le făgăduise, că le va câștiga câte un bărbat; pentru că, le zicea Antonia: „eu am legături cu diavolul, și fac tot ce vreau”. Din meseria aceasta a trăit ea mai mult ani; pînă când dela o vreme căteva fete, al căror ursit tot nu mai sosea, au făcut arătare împotriva spălătoresei Antonia, acuzându-o nu că li-a înșelat banii, ci că spălătoreasa „nu voește să mijlocească la diavolul căsătoria ce li s'a promis”. Procesul nu s'a terminat; ci, în considerare că urmează a se face și alte arătări de același fel împotriva acuzatei, a trebuit să se amâne.

Alegere de învățător. Duminecă în 2 Ianuarie st. n. s. e. s'a făcut alegerea de învățător în Sibiu, sub. inferior. Din tre 4 candidați majoritatea voturilor a întrunit-o Ioan Imbăruș, originar din Sibiu, actualmente inv. în Sângeorgiu-de-pădure. Alegerea condusă de Preaon. domn protopresbiter Dr. I. Stroiă, a decurs în cea mai bună ordine.

Alegere de preot. Duminecă, în 20 Dec. 1909 (2 Ian. 1910) a fost ales preot în comuna Văloce (Előpatak) candidatul Virgil Nistor din Arpătac cu majoritate absolută de voturi.

Soldați bolnavi. Despre cei sosiți acasă în Spania din expediția africană se vestesc știri jalnice. În războiul nu s'a vărsat mult sânge, dar cu atât mai mulți s'au bolnavit de boală de piept. Din 20 de mii de soldați s'au întors bolnavi din Africa cel puțin patru mii. Studenții din Madrid cer dela regele Alfonso să ridice un sanator pentru nenorociții întorși dela Melilla.

*) Biserica orientală serbează amintirea lor la 20 Septembrie și susține, că au fost de neam elin. Căteva oase din relicviile lor sunt depuse în biserica par. Saint Agnes numită azi St. Eustache din Paris, unde se cinstește cu mare evlavie (Dr. Timuș: Viețile Sfinților, București 1898).

Teatrul german oprit. Consiliul comunal din Oedenburg (Șopron) a hotărât, de curând ca să nu permită mai mult teatrului municipal să dea reprezentațiuni în limba germană. Poporațiunea, în mare parte compusă din nemți, a rămas indignată de lovitura ce i s'a dat din partea „patrioticului” consiliu comunal, care voește să facă dragoste cu forța.

Una-alta. Stil de raportor dintr'o gazetă străină: „În orașul C. . . un nepot cu numele D. . . și-a otrăvit pe frumoasa și tinăra sa mătușă, cu scop ca s'o moștenească mai de grabă, și să se căsătorească cu dînsa”.

Nou fel de colonizare. Un ziar din Budapesta redactat de evrei, face de anul nou o propunere stăpînirii: să colonizeze printre români cât mai mulți jidani de aceia, cari vorbesc ungurește, și promite — periclitat — că în 50 de ani români vor fi nimiciți economic și pretutindenes, unde locuiesc în mase. . . (Ițiș însă, isteț cum e, nu scrie că experimentul unei astfel de colonizări va avea două tășuri).

Rectificare. Inscrierile la universitatea din Budapesta și Cluj pe semestrul al doilea se încep în 7 Ianuarie și durează pînă în 18 Ianuarie n. După acest termen înscrieri se mai pot face numai cu învoirea specială a rectorului universitar.

Trimiteri de bani din America. Bani trimiși din Statele-Unite ale Americii, atât în scrisori, cât și prin mijlocirea micilor bănci americane, se perd adeseori și nu mai ajung la destinație. De aceea indemnăm pe cei cari îi privește, să vestească fraților lor din America faptul acesta și să le scrie, că pe viitor ori ce trimiteri de bani în patrie să se facă numai prin mandate poștale (Postanweisung).

La fondul „Victor și Eugenia Torășianu” pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor români din Sibiu.” din prilejul botezului fiului croitorului Ioan Petrașou, s'au făcut următoarele daruri: nașii Sever Șilea, director școl. (Săcădate) și soția sa Rosalia, 2 cor., Nicolae Tihirel, croitor și soția sa Victoria, 1 cor., Petru Moga, franelar și soția sa Maria n. Grecu, 2 cor., părinții Ioan Petrașou și Elisaveta n. Poștea 1 cor., 50 bani și nou născutul Sever Petrașou, 50 bani.

La darurile de Crăciun ce se vor împărți de Reuniunea sodalilor Români din Sibiu” cu prilejul Nașterii Domnului au mai dăruit: Ioan Sociu, revizor 1 cor.; dna Ana Dr. Marienescu n. Broțe, 4; dna Malvina Verzeriu n. Șocandăr, 1 cor. dna Emilia Dr. Rusu n. Rațiu: 2 cămășuțe și 4 pantaloni și o brasieră pentru băieți. F. Baumann, comerciant stofă pentru o haină. Un anonim o păreche de cisme și o păreche pantaloni. Dna Ana Dr. Moga, 2 jachete, o bluză și 4 pălării.

Cum se scriu unele romane. Barbieri, romancier italian, făcuse cu editorul său un contract, unde era scris că: autorul are să primească în numărul câte 50 de coroane pentru orice persoană, care în roman va muri de moarte naturală sau de mâni ucigașe. El prin urmare, ușor de explicat, cum romanele lui Barbieri erau diutre cele mai florose ce se pot închipui: în fiecare capitol se făcea cel puțin o moarte de om; iar la sfârșitul cărții te pomeneai cu 20—30 de oameni svârco-lindu se în sânge și chinul de mrimibunzi. Editorul plătea, dar, dela o vreme, s'a hotărât să schimbe contractul: s'a învoit cu autorul Barbieri, să-i plătească 5 coroane de fiecare mort. Ce era să înceapă romancierul? A scris un roman, în care pe paginile prime vedem plecând din Genova către America o mie cinci sute de emigranți. . . . În prima zi de călătorie pe mare se bat și se spintecă pe vapor 12 inși! Iar în ultima zi se ridică o furtună grozavă, și vaporul se aruncă cu toți mateloții și emigranții, căți scăpaseră pînă atunci neocși. Editorul a trebuit să plătească peste zece mii de coroane autorului pentru moartea emigranților și a personalului de pe vaporul înecat.

Aviz burlacilor! În seara de Crăciun se va face pe seama „copiilor orfani dela 20—50 de ani” un pom de Crăciun în „Grand Restaurant Liviu Broțe”. De gustose daruri de Crăciun grijește restaurantul, pe lângă prețurile fixate în lista mâncărilor. Cei cari nu colindă pe altunde, sunt potțiți cu tot respectul la această întrunire. *Illuminarea pomului la 8 ore seara fix trecute.* „Moș Crăciun”.

Viață socială.

Petrecere în Ighiu. Tinerimea studioasă română dela poala munților apusenii invită la petrecerea ce o va aranja în 8 Ianuarie n. 1910, a doua zi de Crăciun, în școala română gr.-cat. din Ighiu. Inceputul precis la 8 ore seara.

Producțiune declamatorică-teatrală cu petrecere ocolială aranjază corpal învățătoresc din Codlea cu concursul învățătorilor din Teara-Bărci, Sămbătă, în 26 Decembrie 1909 (8 Ianuarie 1910) a doua zi de Crăciun, în sala cea mare dela primăria din „Codlea”. Inceputul la 6 $\frac{1}{2}$ ore seara.

Teatrul în Teaca. Comitetul filial din Teaca al societății pentru fond de teatru român aranjază reprezentație teatrală urmată de dans în sala cea mare a hotelului „Riemer” din Teaca, în 14 Ianuarie st. n. 1910. Inceputul precis la 7 ore seară. Prețul de intrare: locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 60 bani. Venitul curat e destinat pentru edificarea bisericii gr.-cat. din Teaca. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor evita în publicitate. Se va juca „Nepotul răsfățat”, farsă în 5 acte de T. V. Păoșțianu.

Concert în Olpret. Corul bisericesc gr.-or. rom. din Olpret, invită la serata muzicală și declamatorică, ce o va aranja la 26 Dec. st. n. 1909 (8 Ian. 1910). A doua zi de Crăciun în sala cea mare a școlii confes. gr.-or. din loc. Venitul curat e destinat în favorul fondului zidirii bis. Inceputul precis la 6 $\frac{1}{2}$ ore seara.

Petrecere în Satulung. Inv. Vasile Fărcaș, va aranja cu elevii săi și cu tinerimea studioasă din Satulung cu aprobarea comitetului parohial dela biserica „Sf. Adormiri”, o petrecere, în ziua de Crăciun, 25 Decembrie st. v. s. c. (7 Ianuarie 1910), în sala cea mare a edificiului școlar. După producțiune va urma joc. Petrecerea se va aranja în folosul fondului bisericesc destinat pentru procurarea unor rechizite școlare.

Teatru român în Sibiu. Vineri, 25 Decembrie v. 1909 (I-a zi de Crăciun) se va da o reprezentație teatrală în teatrul orașenesc din loc de „Reuniunea școlărilor români din Sibiu”. Program: I.

„Pribegii”, comedie din viața meseriașilor, în 2 acte, după Nestroy, localizare de Sebast. Stanca. Persoanele: Tânase Clei, oală de măsar, dl. Isidor Marcoviciu. Niță Talpoș, calfă de pant., dl. Dumitru Axente. Procopie Fir, calfă de croitor, dnul R. P. Barciuanu. Birtașul, dl. Ștefan Duca. Nața, fata birtașului, doamna Mărioara Duca. Un jidan, colportor, dl. Dionisia Axente. Zna norocului, dăoara Eugenia Popu. Trandafir, servitorul unui boier, dnul G. Lazar. Spiridon Horoi, măsar cu stare bună în Săuonești, dl. Ilie Baciu. Nastasia, fata lui, iubita lui Clei, dăoara Eug. Roman. Florica, nepoata lui, iubita lui Talpoș, domnișoara Elena Roman. Gheorghina, nepoata lui, iubita lui Fir, dăoara Emilia Roman. Oaspeți și servitori. II.

„Balul mortului”, comedie într'un act, de V. A. Urechii. Persoanele: Enache Damian, prochiatar, dl. Ioan Miga. Iorgu, nepotul său, student, dl. Dumitru Axente. Deciu, dl. R. P. Barciuanu. Bureșescu, dl. Dionisia Axente. Frunzăreanu, dl. George Joandrea, student, amicii lui Iorgu. Sabina, fată bătrână, ține studenții în cost și cuartir, doamna Măg. Duca. Iulia, nepoata Sabinii, dăoara Eug. Roman. Anica, dăoara Miți Bologa. Vetuța dăoara Geni Popu. Sida dăoara Măr. Cismaș, amicele lui. Un lăutar, dl. George Lazar. Un servitor. Oaspeți și lăutari. Regizor: Dumitru Axente. Prețul locurilor: Loge parter, pentru 4 persoane 6 cor. Loge parter, pentru 5 persoane 7 cor. 50 fileri. Loge rangul I., pentru 4 persoane 8 cor. Loge rangul I., pentru 3 persoane 6 cor. Loge pentru onorațori, rangul I. 12 cor. Loge rang. II., pentru 4 persoane 5 cor. Loge rang II., pentru 5 persoane 6 cor. 20 fil. Un loc în balcon, primul rând 3 cor. Un loc în balcon, rândul II. și III. 2 cor. Un loc în balcon, rândul IV. și V. 1 cor. 50 fil. Cerele, rândurile 4 dela inceput 2 cor. Stal, dela rândul al cincilea 1 cor. 50 fil. Parter, numerotat 1 cor. Loc de stat, în parter 80 fil. Loc de stat, în parter pentru militari și studenți 60 fil. Galerie numerotată, rândul I. 80 fil. Galerie numerotată rândul II., pînă la cel din urmă 60 fil. Galerie loc de stat 40 fileri. Bilete se pot procura începând de Marți 4 Ianuarie st. n. c., din Librăria arhidiecezană și în ziua reprezentației dela 11—12 și jum. a. m. și dela 4—7 ore sara la casa teatrului. Inceputul la 7 ore seara. După reprezentație „Convenire socială” în restaurantul Broțe.

Alte petreceri. În Ida-mare concert împreună cu producțiune teatrală, a trei zi de Crăciun (Duminecă). În Hunedoara producțiune literară, concert și joc, Sămbătă, a doua zi de Crăciun. În Seliște teatru. Sămbătă 8 Ianuarie n. Se va juca piesa *Timpuri trăite*. După teatru joc.

Muzeul Asociațiunii.

P. T. Domni al căror nume este indus în consemnarea prezintă și-au răscumpărat feliicitările de Anul-nou 1910 în favorul Muzeului Asociațiunii, contribuind următoarele sume:

Dr. A. F. Tămaș, medic, Ruma, Iosif Popescu, director de bancă, Reghin, câte 10 cor., Petru Penția, avocat, Panciova, 6 cor. Dr. Eugen Bran, avocat, Teaca, Dr. I. Vescan, avocat, Teaca, câte 5 cor., Oct. C. Tăslăuanu, secretarul Asociațiunii, Sibiu, An. Dreiu Vodă, paroh, Ormeniș, Ioan Urziceanu, Corbu, Ioan Dobresan, Corbu, Gavriil Precup, prof. Blaj câte 3 cor., Ilie Dobrotă, paroh, Poiana Sibiului, Ioan Fodorean, paroh, Galați, câte 2 cor. Liviu Iancu, paroh, Zăbrau. Sibiu, 3 Ianuarie n. 1910.

Iosif Sterea Șuluțu
president.

Cărți și reviste.

Calendarul Bibliotecii pentru toți pe 1910, un volum de 200 pagini bogat ilustrat și cu o copertă în culori, de distinsul artist Marnu. — Prețul 50 bani. De vânzare la toate librăriile.

Vatra școlară, revistă pedagogică, redactată de Dr. P. Șpan, și un comitet de redacție compus din dnl. Dr. I. Borcea, Dr. O. Ghibu, Dr. I. Lupăș, V. Pacală, V. Stanciu și Dr. V. Stan. A apărut Nr. 1 pe Ianuarie 1910 cu următorul cuprins: Temelie pozitivă la formarea caracterului de Dr. P. Șpan. Contribuiri la ridicarea economică a țaranului de Dr. V. Stan. Dascălul în scrierile lui Agărbiceanu. Lecțiuni de Ios. Stanca. Din viața naturii. Observațiuni psihologice. Dări de seamă de Gr. Capătă. Informațiuni. Bibliografie. Abonament: pe an 8 cor., pe jum. de an 4 cor. Sibiu strada Măcelarilor 27.

Poșta ultimă.

Noul guvern.

Maiestatea Sa a încredințat pe domnul *Lakács László*, în audiența avută eri, Marți, la Viena, cu formarea unui cabinet estraparlamentar, care va cere dela dietă votarea indemnării și a necesităților de stat. Se afirmă, că partidele din dietă au promis votarea indemnării pe două luni. Dieta va fi apoi disolvată și se vor face alegeri noi.

Poșta redacției.

Seliște. N'a mai înăput în numărul de față. A rămas pentru numărul de Anul-Nou.

Teatrul german.

Mercuri: *Die geschiedene Frau*. Joi, d. a.: *Orpheus in der Unterwelt*, sara: *Eine Nacht in Venedig*. Sămbătă: *Tannhäuser*, (Parodie). Duminecă d. a.: *Dorf und Stadt*. sara: *Buridans Esel*. Luni: *Der fidele Bauer*.

Anemie.

Vindecați această boală cu *Emulsiunea lui Scott* înainte de a se fi dezvoltat. Celce ia pentru întâia dată *Emulsiunea lui Scott* va fi surprins cât de repede se vor umple și înfronși obraji și cât de repede se va observa putere nouă și poftă de trăit. Numai cele mai curate părți se folosesc la

Emulsiunea lui Scott

și prin speciala experiență de pregătire a lui Scott se prelucără această într'o Emulsiune bună la gust și ușor de mistuit. Acesta e secretul renumitelor rezultate, cari cu

Emulsiunea lui Scott

se ajung în lung și în lat, unde această folosesc în contra anemiei. Emulsiunea lui Scott și-a câștigat cu drept cuvânt numirea și renumele unei Emulsiuni model și nelăntrecute. 9 (330) 3—4

Veritabil numai
cu această marcă
— Pescarul — ca
semnul garanției
a experienței
lui SCOTT.

Prețul unei sticle originale c. 2-50.

Se găsește în toate farmaciile.

Ad. Nr. 244/1909.

[461] 1-3

Anunț.

In conformitate cu adresa Venerabilului Consistor arhidiecezan Nr. 5491 Bis. din 7 Iulie 1909 și în urma înțelegerii ce am avut cu P. O. D. protopresbiter al Brașovului Vasile Voinea, Comitetul parohial dela Biserica Sf. Nicolae a hotărât, să înființeze o școală sistematică pentru aceia, cari voesc să învețe cântările originale bisericesti cu toată frumusețea și podoaba lor, sub conducerea cunoscutului cântăreț Toma Brenci.

Doritorii să se anunțe la prezidentul acestui Comitet până la 1 Faur v. 1910.

Brașov, în 18 Dec. 1909.

Comitetul parohial al Bisericei române ort. res. dela sf. Nicolae în Brassó (Brașov).

Dr. V. Saftu,
prezident.

I. Prișcu,
secretar.

Szebenvármegye alispánjától.

Szám: 13401/1909.

[463] 1-1

Pályázati hirdetmény.

Szebenvármegyénél egy a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába sorozott új aljegyzői állás rendszeresítettén, ezen állásra, valamint ennek betöltése következtében esetleg megüresedő állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. tez. által előirt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a vármegye főispánjához ezimezve a 125000/1902 B. M. sz. rendelettel kiadott V. U. Sz. 4. §-ban megjelölt uton 1910. évi február hó 1-ig hozzám annál is inkább terjesszék be, mert később érkező kérvények nem lesznek figyelembe vehetők.

Nagyszében, 1910. évi január, hó 3-án.

Reisenberger
alispán.

De arendat dela 1 Ianuarie 1911

Moșia Alțina

în comitatul Sibiiu, 700 jug. catastr. 400 arabil, 150 fânaț, restul pășuni, curți, grădini. Pe Moșie drumul Sibiiu — Noerich — Agnita, apă curgătoare, case, grajduri etc. Gară la 3 klm. Agnita și Noerich la 7 klm. Sibiiul la 38 klm.

A se adresa Dlu

[162] 1-6

Victor Roman,

București, Str. Română Nr. 187.

Nr. 706/1909.

[457] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școala gr. or. română din comuna Vin-gard, protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegrafal Român“.

Emolumentele sunt:

1. Salar fundamental de cor. 1000.
2. Relut de cuartir — până se va da cuartir în natură — cor. 200.
3. Grădină.
4. O soarte de lemne din pădurea bisericiei.

Cuincuenaliile se compută dela institu-irea definitivă în comuna aceasta.

Învățătorul e dator a cânta în strană la vecernie și utrenie și la sf. liturgie cu copii.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare sub-semnatului oficiu protopresbiteral și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Sebeș, 4 Decembrie 1909.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere u comitetul parohial concertent.

Sergiu Medean
protopresb.

Nr. 632/909.

[459] 3-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Cristur, în protopresbiteratul Deveii, prin aceasta să publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegrafal Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B., pentru dota-țunea dela stat.

Concurenții au ași așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigoare sub-semnatului oficiu, în terminul sus indicat, și a să prezenta în timpul și modul prescris în Regulamentul pentru parohii în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică din această parohie spre a cânta, predica și eventual a celebra sf. liturgie.

Deva, 22 Noemvrie 1909.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or., în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Păziți-vă

dacă tușiți, dacă aveți dureri de piept, flegmă, lipsă de apetit, dacă sunteți slăbiți și plâpanzi, dacă asudați noaptea, căci aceste simptome, precum și căhătul sunt semne premergătoare tuberculozei. — Folosiți Sirul de miere de teiu al lui Őrkény, a cărui efect în toate casurile asemănătoare aduce servicii perfecte. — Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor., 3 sticle mari franco 15 cor., prin ramburs, numai dela Farmacia Apostolului a lui Őrkény, Budapesta, József körut 64. Depot 90. (390) 3-5

O vai!

O să mă învec de această tuse rea!

La tuse, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influințează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

Farmacia „Reichspalatin“
Budapesta, VI., Váci-körut 17.

Trăiască!

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Prissel, Au- (345) 16-26 gust Teutsch; în Sebeș la: Vilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacii.

!!!

Am onoare a aduce la cunoștința publicului din loc și călător, că Hotelul, Restaurantul și Cafenea mea, fondate de 10 ani sub firma

Hotel Mihaiu

Saggasse nr. 11

le-am renovat spre cea mai mare comoditate a p. t. publicului.

Odăi confortabile curate

incluzive lumină electrică și serviciu dela cor. 1⁶⁰ în sus. Odaie de scaldă, cafenea și restaurant excelent în casă!

Intotdeauna bere proaspătă și anume: bere sibiană de a lui Habermann, bere Bock de trei stejari și bere de Steinbruch, precum și vinuri veritabile în butoi și în sticle.

Mulțumind respectuos pentru încrederea cea mare de care am fost învrednicit până acum, mă rog a mă învrednici cu aceeași încredere și pe mai departe, și semnez

cu deosebită stimă

Ioan Mihaiu,
hotelier și proprietar.

(364) 12

Sibiiu (Nagyszeben) în Octomvrie 1909.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (302) 19-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre a turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

Fabrica drezdană de motoare societate pe acții.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

MOTOARE ȘI LOCOMOBILE

cu

Benzin, [uleu] crud, gaz, petroleu, precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltueli de mânăre:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Depositar general:

IGNÁCZ GELLÉRT & COMP.

Budapest, Teréz körut 41. Telefon 12-91.

Garanție foarte bună. Condiții de plată favorabile.

(329) 13-20

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stofe bisericesti, paramente recuisite de metal și prapore. =

Recomandă: Feloane, ornate pentru Diaconi, Patrafire, Prapore, Steaguri pentru societăți, Balda-chine etc. confecționate exact după ritul gr.-ortodox, apoi Potire, Cruci, Cădelnițe, Candile, Discuri, Stea, Copie, Lingurițe și a predat pentru orice comande

reprezentanța sa

Librăriei arhidiecezane, Sibiiu,

de unde obiectele sus numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană (103) 46-52 se execută și încasările numitei firme.

Dela Tipografia „AURORA“ A. TODORAN în Gherla—Szamosujvár

se pot comandă următoarele cărți din edițiune proprie:

<p>Predice pentru Dumineci tom. I., de Iustin Popfiu 4—</p> <p>Cuvântări bisericesti la toate sărbătorile de peste an, de I. Papiu 3—</p> <p>Cuvântări funebrele, de Ioan Papiu 3—</p> <p>Catechise pentru pruncii școlari, de Tit Bud —80</p> <p>Manual catehetic pentru primii ani școl., de B. Raț Dumnezeiasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de I. Boros —50</p> <p>Rugăciunea Dlui, Tatăl nostru, explicată pe scurt, de I. Boros —20</p> <p>Sfântul Antonie de Padua sau pânea săracilor —20</p> <p>Istoria P. C. V. Maria dela Niculă —14</p> <p>Isvorul îndurărilor sau Paraclisul P. C. Vergure Maria însoțit de mai multe rugăciuni frumoase 20—</p> <p>Zidirea lumii, Adam și Eva și cele 12 Vineri mari 16—</p> <p style="text-align: center;">* * *</p> <p>Amintiri din Grecia de Teodor Bulc, preț foarte redus —30</p> <p>Schițe din Italia de T. Bulc, preț foarte redus —40</p> <p>Bocete, adevă cântări la morți de I. P. Reteganul 80—</p> <p>Buchetul, culegere de cântece de A. T. —30</p> <p>Buchetul, Monolog comic de Ena —30</p> <p>Cabalistica sau Carte de noroc —24</p> <p>Cântul în școala populară de Iuliu Pop —60</p> <p>Cartea sf. Antoniu de Padua cu rugăciuni pe 9 Marti, broșurată 30 fil., legată frumos —60</p> <p>Cartea ilustrată de G. Simu —40</p> <p>Cartea plugarilor sau povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea oilor etc. 50—</p> <p>Casa fermecată, de Elena Fabian, comedie într'un act pentru copii —40</p> <p>Secretul castelului sau pățania duhului necurat de Teodor Tenus, trad. de A. Todoran —20</p> <p>Cântăreața, novelă de Dem. Dan —30</p> <p>Chiuituri de cari strigă feciorii în joc —40</p> <p>125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc —24</p> <p>Codrean craiul codrului de G. Simu —16</p> <p>Cu vârful penei. Scrieri satirico-humoristice, de Antoniu Pop I. Monoloage. II. Humor și satiră, foarte petrecătoare —80</p> <p>Din povestirile lui Esop, de Aron B. Velchereanul 16—</p> <p>Dialogul țiganului cu sf. Petru în poarta raiului, de Aron Boca Velchereanul —50</p> <p>Din trecutul Silvaniei. Legendă, de Victor Rus —60</p> <p>Doine, lacrimi și suspine —16</p> <p>Zile negre, de Petrea dela Cluj —30</p> <p>Felicitări în proză și poezie de George Simu —40</p> <p>Gruia lui Novac —20</p> <p>George Șincai —16</p> <p>Horia lui Pinteza viteazul —12</p> <p>Ionel. Educațiunea unui bun copil. Carte pentru părinți și alți educatori, de Vasiliu Gr. Borgovan (cu preț redus) 130—</p> <p>Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de Vasiliu Gr. Borgovan (preț redus) 130—</p> <p>Influința mândriei. Novelă, de P. C. Z. Rovinar 30—</p> <p>Impărăția țiganilor, de Aron Boca Velchereanul 16—</p> <p>Jocul sătenilor români —16</p> <p>Leonat cel tinăr. Istorie în versuri, de I. Pop Ret. 20—</p>	<p>Lira Bihorului. Balade populare, de Antoniu Pop 40—</p> <p>Lira Sionului sau cântarea sărbătorilor. Poezii religio-morale, lucrate după sf. Scriptură, de A. B. V. —50</p> <p>Merinde dela școală sau învățături pentru popor de G. Popa (preț redus) —80</p> <p>Mizeriile sociale. Novelă, de Paulina Rovinar —30</p> <p>Minunile P. C. Verg. Maria —30</p> <p>Muza Someșană. Poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bugnariu —50</p> <p>Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de P. Tanco —40</p> <p>Nopti de iarnă. Novele. Tom. I. de G. Simu 120—</p> <p>Novele. Tomul I., de Vasiliu Ranta Buticescu (preț redus) 1—</p> <p>Nu mă uită. Versuri funebrele și iertăciuni —50</p> <p>Omul. Noțiuni din anatomie și fis., de G. Cătană 50—</p> <p>Omul și lumea. Cântări funebrele, de Aron Boca Velchereanul —16</p> <p>O porție de vinars sau cum a urât Moisa Moldoveanu vinarsul —20</p> <p>Opșaguri. Cât cioplite cât pilite și la lume împărțite, de Ioan Pop Reteganul —80</p> <p>Cărțile de joc de A. Contor, tradusă de A. Todoran —20</p> <p>Patimile Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos —30</p> <p>Pământul fericitilor și milosteniile pentru cei morți 30—</p> <p>Povestiri evlavioase sau vieța sfinților —30</p> <p>Păcală și Tândală, de George Cătană —16</p> <p>Părintele Nicolae. Schițe din vieța preoților de G. Simu —50</p> <p>Pietatea poporului român sau versuri evlavioase pentru ceice merg la mănăstire, locuri sfinte și în procesiuni. Compusă de 2 preoți Murășeni din dieceza gr-cat. a Orăzii-mari —16</p> <p>Pilde și sfaturi pentru popor, de I. P. Reteganul 60—</p> <p>Proba de foc. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea-Bogdan —30</p> <p>Probitatea în copilărie. Schițe din sfera educațiunii după Legouvé —12</p> <p>Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Aron Boca Velchereanul —16</p> <p>Renașterea limbei române de Gr. Silași, fasc. II. și III., fiecare costă 80 fil. Ambele 140—</p> <p>Românul în sat și la oaste de I. Pop Reteganul 30—</p> <p>Sfaturi de aur sau calea cătră fericire, de Aron Boca Velchereanul —50</p> <p>Sf. Rozariu, de R. Cupar —16</p> <p>Sf. Antoniu, de Padua —20</p> <p>Suspini și Zimbire. Poezii în proză de Ant. Pop 80—</p> <p>Starostele, adevă datini dela nunțile Românilor Ardeleni —30</p> <p>Sfârșitul lumii sau vorbirea lui sf. Ioan teologul cu Dumnezeu —16</p> <p>Țara norocului, de A. Boca Velchereanul —24</p> <p>Țiganul la mănăstire, de Aron Boca Velchereanul 16—</p> <p>Țiganul în raiu, de Aron Boca Velchereanul —16</p> <p>Țiganul și magnatul, de Aron Boca Velchereanul 16—</p> <p>Tipic bisericesc, de Tit Bud, vicar (preț redus) 150—</p> <p>Trandafiri și viorele. Poezii populare de Ioan Pop Reteganul —60</p>	<p>Zina Câmpiei, de Aron Boca Velchereanul —16</p> <p>Dr. Pteancu și Bichigean. Gramatică latină pentru cl. I. și II. gimnazială 180—</p> <p>Dr. Pteancu și Bichigean. Carte de cetire latină pentru cl. I. și II. gimnazială 220—</p> <p>Rezultatele filozofiei, de I. Papiu —50</p> <p style="text-align: center;">Cărți de rugăciuni.</p> <p>Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea Vener. ordinariat diecezan de Gherla prin Vasiliu Pătecaș, preot gr-cat. în Hotoan. Edițiunea VIII. coreasă și amplificată. Prețul unui exemplar legată 1—</p> <p>Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti frumos ilustrată. Edițiunea V. Prețul unui exemplar legată 1—</p> <p>Mântuirea sufletului. Carte de rug. și cântări legată —80</p> <p>Micul mărgăritar sufletesc. Carte de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari frumos ilustrată. Prețul unui exemplar legată —44</p> <p>Carte de rugăciuni pentru desfacerea de ferme-cături sau farmece —20</p> <p>Cärtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școl. de ambele sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar broșurat —16</p> <p>legată —20</p> <p>50 exemplare legate 8—</p> <p>100 exemplare legate 14—</p> <p>Visul P. C. Vergură Maria. Prețul legat. —20</p> <p>Epistolia Dlui nostru Iisus Christos. Prețul legat 20—</p> <p style="text-align: center;">Din literatura populară de Domeșiu Dogariu:</p> <p>Nr. 1. Moș Toma Bădicianu —12</p> <p>" 2. Din viața unui haiduc Vlad hoțul —12</p> <p>" 3. Insurătoarea soarelui —12</p> <p>" 4. Fiul bucătăresei —12</p> <p>" 5. Văcărelul —12</p> <p>" 6. Diana, zina munților —12</p> <p>" 7. Cinci dialoguri întocmite pentru pruncii școlari —20</p> <p>" 8. Spiridon și Nicolae, basm —12</p> <p>" 9. Fiul oii, basm —12</p> <p>" 10. Povestiri și anecdote populare —20</p> <p style="text-align: center;">Biblioteca teatrală a „Aurorei“:</p> <p>Nr. 1. Calea dreaptă e cea mai bună. Comedie într'un act —20</p> <p>" 2. Paza Maicii Sfinte. Dramă în 4 acte —24</p> <p>" 3. Otrava de hârciogii. Comedie într'un act —16</p> <p>" 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act —20</p> <p>" 5. Discreție fără voie. Comedie într'un act —20</p> <p>" 6. Crescătorul. Comedie într'un act —20</p> <p>" 7. Otrava femeiască. Comedie într'un act —20</p> <p>" 8. Distrășii. Comedie într'un act —20</p> <p>" 9. Ileana Consinzana. Piesă teatrală într'un act —20</p> <p>" 10. Pictorul fără voie. Comedie într'un act —20</p> <p>" 11. Teatru la sat —30</p> <p style="text-align: center;">Monoloage de Antoniu Popp:</p> <p>Nr. 1. Pe neașteptate —08</p> <p>" 2. Pentru ce-am rămas făcău bătrân —16</p> <p>" 3. La anul nou —08</p> <p>" 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut —08</p> <p>" 5. O pățanie —06</p>
--	--	--

Tot de aici se pot procură și alte cărți literare și școlare române ori străine apărute orișunde fără urcare de preț, precum și tipărituri școlare și oficioase, recuise pentru școală și cancelarie
 cu prețuri foarte moderate.

Cataloage se trimit gratis și franco oricui.

(399) 6—6

Chiar acum a apărut Călindearul „Aurorei“ pe anul 1910 cu ilustrațiuni.

Prețul unui exemplar 50 fil., 5 exemplare 2 cor., spedit franco prin postă

Cărțile sus notate se pot comandă și dela **Librăria Arhidiecezană în Sibiu.**